

ՄԱՍԻՍ

ՀԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

հա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 34 (1284) ՀԱԲԱԹ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 30, 2006
VOLUME 26, NO. 34 (1284) SATURDAY, SEPTEMBER 30, 2006

Պաշտօնաթերթ
Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան
Արեւմտեան Ամերիկայի

MASSIS Weekly
1060 N. Allen Ave. Suite 101
Pasadena, California 91104

ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ 15-ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԹԻՒ ԵՐԴՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԻՒՆ ԵՌԱԲԼՈՒՐԻ ՎՐԱՅ

Հայաստանի անկախութեան օրը՝ Հինգաբթի, Սեպտեմբեր 21-ին, Եռաբլուրի վրայ տեղի ունեցաւ 27 հնչակեան նորագիրներու երդման արարողութիւնը, որով անոնք մուտք գործեցին Մայր Կուսակցութեան շարքերէն ներս:

Արցախեան ազատամարտի ընթացքին «Մեծն Մուրատ» ջոկատի շարքերէն ներս զոհուած ազատամարտիկներու շիրիմներուն մօտ տեղի ունեցած յուգիչ արարողութեան ներկայ էին Ս.Դ. Հ. Կ. Կեղրոնական վարչութեան անդամներ՝ Սեղրակ Աճեմեան, Եղիկ Ճէրէնեան, Սամուէլ Ալեքսանեան եւ Հայաստանի շրջանի Վարչի Մարմինի աստենապետ Լուսմիլա Մարգմեան։ Ներկայ էին նաև ազատամարտիկներ՝ Վաչական Յարութիւնեանի, Սէրկէ Քոչարեանի եւ Արայիկ Մաղանեանի ծնողներն ու հարազատները։

Կեղրոնի ատենապետ Հնկ. Սեղրակ Աճեմեանի կնքահայրութեամբ տեղի ունեցած երդման արարողութիւնը կատարեց Լիբանանի շրջանի Վարչի Մարմինի անդամ Հնկ. Տօքթ. Մացակ Փոլատեան։ Ազակ երջիներէ ունեցան անդամների ու կեղրոնի ու Լիբանանի Խորհրդարանի անդամ Հնկ. Տօքթ. Եղիկ Ճէրէնեան։ Անոնք իրենց խօսքին մէջ շեշտը դրին օրուայ խորհուրդին եւ նահատակ ընկերներու ուղիով քալելու կարե-

Լուսանկար Գեղրդ Փերկուբերքնեանի եւ Դաւիթ Էմֆենեանի Տեսարան մը Եռաբլուրի երդման արարողութենէն

ւորութեան վրայ։

Համալսարանականներէ եւ Համալսարանաւարաններէ կազմուած նորագիրներու այս խումբի անդամները դարձան Երեւանի «Մարգիս Տիրունի» անուան երիտասարդական-ուսանողական միութեան կորիզը, ունենալով նաև իրենց նոր կեղրոնապեղին։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ 15-ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԹԻՒ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԵԶ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱՒ ԶՈՐԱԿԱՆԴԵՒՄ

Լուսանկար Գեղրդ Փերկուբերքնեանի եւ Դաւիթ Էմֆենեանի Հայաստանի բանակի զրահամեթեանները կը տողանցնեն
Համբարձուութեան հրապարակի վրայ

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՈԱՏԻՕ», «ԱՅԲ-Ֆէ»։ Հինգաբթի, Սեպտեմբեր 21-ին Երեւանի մէջ կայացաւ Հայաստանի անկախութեան 15-ամեակին նուիրուած զօրահանդէս, որ թիւով չորրորդն էր անկախ Հայաստանի պատմութեան մէջ։

Համբարձուութեան հրապարակին վրայ տեղի ունեցած զօրահանդէսին կը մասնակցէին երկրի զինուած ուժերու բոլոր զօրատեսակները, բացի թրթուրաւոր զրահատեխնիկայէն։ Կը մասնակցէին նաև Լեռնային Հարաբեկի Համբա-

պետութեան պաշտպանութեան բանակի ստորաբաժանումներ։

Զօրահանդէսի հրամանաւոր՝ Հայաստանի Համբարձուութեան զինուած ուժերու գլխաւոր շտապի պետ, պաշտպանութեան փոխնախարար, զօրավար-գնդապետ Միքայէլ Յարութիւնեանն էր։ Զօրահանդէսը ընդունեց պաշտպանութեան նախարար Սերժ Մարգմեան։ Ելոյթ ունեցաւ Ռոբերտ Քոչարեան։

Զօրահանդէսը սկսաւ Մոնթէ Մելքոնեանի անուան ուազմառում- Տար. էջ 4

ՏԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՃԱՆԱՇՈՒԾ ՆԱԽԱՊԱՅՍԱՆ ՉԴԱՐՁԱՒ

Չորեքշաբթի, Սեպտեմբեր 27-ին Եւրախորհրդարանը հաստատեց թուրքիով վերաբերեալ զեկուցը, սակայն փաստաթուղթէն դուրս հանուած էր թուրքիոյ Եւրամիութեան անդամակցութեան հարցով Հայկական Յեղասպանութիւնը ճանչնալու նախապայմանը։ Փոխարէնը, նախապայման կը նկատուի հայթիքական սահմանի բացուածը։

Եւրախորհրդարանի կողմէ ընդունուած գեկուցին մէջ կայ կէտ մը, որ կոչ կ'ընէ թուրքիոյ Հայոց Յեղասպանութիւնը ճանաչելու համար։

Տարի մը առաջ քուէարկուած բանաձեւին մէջ Յեղասպանութեան ճանաչուած կը նկատուէր նախապայման։ Մինչդեռ այս անդամ Եւրայան ճանամուղովի յանձնակատար Լուի Միշէլ, խօսելով Եւրամիութեան գործադիր մարմնի անունով, զգուշացուցած է Եւրախորհրդարանի անդամներուն, որ յեղասպանութեան ճանաչուածը նախապայման

Տար. էջ 4

Ն.Ս.Ս.Մ.Ի, Շ.Ս.Մ.Ի ԵՒ «ԿԱՅԾ»Ի ԿԱՐՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄ 10,000 ՇՈԳԻՆԵՐ ՆԵՐԿԱՅ ԵՂԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ 15ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ՓԱՌԱՏՈՒԻՆ

Ելոյթ կ'ունենայ երգիչ՝ Պապի Պողոսեան

Հայաստանի փոխ աւագ հիւպասոս Տիար Յարութիւն Կոճոյեան, Գալի- ֆորնիոյ նահանգապէնին Խորհրդարանի մէծամասնական խմբակի (Դեմոկրատ) ղեկավար՝ Տարիկի Ֆրու-

մոն, Կլինտէյլի Քաղաքապէտական Խորհրդարանի անդամներ Ֆրէնք Գին- թերու եւ Արա Նամալեան, Ս.Դ. Հ. Կ.

Տար. էջ 7

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՕՍԿԱՆԵԱՆՆ ԻԼ ՅԱՅՏ ՆԵՐԿԱՅԱՑՐԵՑ

Վարդան Օսկանեանն այլեւս
չի թաքցնում, որ մտադիր է 2008-
ին առաջադրուել որպէս նախագա-
հի թեկնածու։ Եւ այս առումով՝
Հայաստան-Միիւնք համաժողովում
նրա արտասանած ելույթը բոլորո-
վին այլ հնչողութիւնն է ստանում։
Մի բան է, երբ ելույթ ունեցողն
ընդամենը արտգործնախարար է
(այսինքն՝ նախագահի անմիջա-
կան հրահանգները կատարող պաշ-
տօնեայ), եւ բոլորովին այլ բան,
երբ խօսողը նախագահի թեկնածու

Է (այսինքն՝ մարդ, ով յաւակնում է որոշումներ ընդունողի դերին):
Իսկ ի՞նչ էր ասում Վարդան
Օսկանեանն այդ համաժողովում:
Նրա ելոյթի հիմնական թէզն այն
էր, որ անցած մէկ-երկու տարինե-
րի ընթացքում «մարտահրատէր-
ները փոխուել են» (այլ կերպ
ասած՝ տարածաշրջանում իրավի-
ճակը փոխուել է), Հայաստանը
դուրս է մնում տարածաշրջանային
ծրագրերից, Պաքու-Զէյհանը եւ
Կարս-Ախսալքալաք երկաթուղին
լրջօրէն թուլացնում են Հայաստա-
նի դիրքերը եւ այլն: Իհարկէ,
ձեւակերպումներն աւելի նուրբ էին
եւ հնչում էին մօտաւորապէս այս-
պէս. Հայաստանն իր զարգացման
տեմպերով առաջժմ կարողանում է
մրցել Ատրպէջանի հետ, բայց
հարց է, թէ դեռ որքան կարող ենք
դիմանալ այդ մրցակցութեանը:
Հետեւաբար՝ Սփիւռքը պէտք է
ամէն ինչ անի, որպէսզի Հայաստա-
նը դեռ երկար ժամանակ կարողա-
նաց այդ մրցակցութեանը դիմա-
նալ:

Սա փաստորէն նախագահի
թեկնածուի ծրագրային ելութ էր:
Այն իմաստով, որ մօտաւորապէս
ուրուագծեց Հայաստանի ապագայ
առնուազն հինգ տարիների արտա-
քին քաղաքականութեան (հետեւա-
բար՝ նաեւ ներքին գարգացումնե-
րի) հիմնական ուղղուածութիւնը:
Եւ այդ «ուրուագծումը» ցոյց տուեց,
որ Վարդան Օսկանեանը, որպէս
նախագահի թեկնածու, մտադիր է
առաջիկայում Հայաստանը տանել
ճիշդ նոյն ուղղվ, որով ընթանում
ենք այսօր: Թէ որն է այդ ուղին՝
բոլորիս հասկանալի է. Հայաստա-
նը շարունակում է թշնամական
յարաբերութիւններ պահպանել չորս
հարեւաններից երեքի հետ, մնալ
տարածաշրջանում Ռուսաստանի
ֆորպոստը, գիտակցաբար դուրս
մղուել տարածաշրջանային ին-
տեգրացիոն ծրագրերից, պետու-
թեան ներքին կառավարման հիմ-

ԿՊՀՈՒՆ ԱՏՔԵՐ

ՀՀ գլխաւոր դատախազ Աղ-
ուան Յովկիենը շաբաթ օրն
ընտրուելէ «Հայրենակցական կազ-
մակերպութիւնների միաբանու-
թեան» պատուաւոր նախագահ։ Մի-
աբանութեան նախագահ է դարձել
Աժ պատգամաւոր Վահրամ Բաղ-
դասարեանու։

Վերջինս յայտնի է Յովսէփ-
եանի հովանաւորեալի իր կարգա-
վիճակով, ինչը նշանակում է, որ
հերթական այս կառուցքը ստեղծ-
ուած է ՀՀ գլխաւոր դատախազ Ա.
Յովսէփեանի ամբիցիաներին յա-
գուրդ տալու համար։ Զնայած,
վերջին տարիների իրադարձու-
թիւնները ցոյց են տալիս, որ
Յովսէփեանի ամբիցիաները հեշտ
բաւարարուղներից չեն։ Եւ պէտք
է ենթադրել, որ առաջիկայում այս
անձնաւորութիւնը համահայկական
այլ կառուցքներ եւս կը ստեղծի։
Ամենք՝ հայ դատախազների հա-

զում ժողովրդավարական արժէք-
ները հակադրել «ազգային մեն-
թալիստներին», կոնսերվացինել երկ-
րի տնտեսութիւնը, ապահովել օտա-
րերկրեայ տրամաֆերտներին եւ
սպասել, թէ երբ է միջազգային
հանրութիւնը որոշելու լուծել զա-
րաբարեան խնդիրը։ Այլ կերպ
ասած, Վարդան Օսկանեանը հրա-
պարակաւ յայտարարեց, թէ մտա-
դիր է շարունակել «Մեր նաւթը
Սփիւռքն է» թէզի վրայ հիմնուած
քաղաքականութիւնը։

Բայց «մեր սաւթն» առանձ-
նապէս մեծ խանդավառութեամբ
չընդունեց այս գաղափարը: Նրանք
բացայատօրէն յայտարարեցին, որ
նախ՝ այնքան էլ հակուած չեն մեծ
գումարներ տալ յայտնի էլ, թէ
ինչի համար, եւ երկրորդ՝ նաւթից
տարբերում են նրանով, որ գու-
մար տալու դէպքում պահանջելու
են մասնակցութիւն երկրի կառա-
վարժան գործին: Ուշադրութիւն
դարձրէք՝ սիփիւռքահայերն աւելի
շատ գերազասում էին խօսել «ազ-
գային իղձերի» մասին, եւ միայն
մէկ-երկու հոգի խօսեցին Հայաս-
տանում ժողովրդավարութեան,
մարդու իրաւունքների եւ ընդ-
հանրապէս՝ իրաւական պետութեան
զարգացման թեմաներով: Պարզ
ասած՝ Սիփիւռքին աւելի շատ պատ-
մական արդարութիւնն է հետաքրք-
րում, իսկ Հայաստանի ժողովրդին՝
այսօրուայ արդարութիւնը: Իսկ
սա շատ լուրջ հակասութիւնն է: Եւ
Վարդան Օսկանեանն այս հակա-
սութեան մէջ կանգնեց սիփիւռքա-
հայերի կողքին: Այսինքն՝ արձա-
նագրեց, որ այսօրուայ Հայաստա-
նի զարգացման հնարաւորութիւնը
պէտք է գոհաբերել յանուն վերա-
ցական (եւ շատ վտանգաւոր) իղ-
ձերի:

Բայց Վարդան Օսկանեանի ասածները չարժէ շատ լուրջ ընդունել: Ամենեւին չի բացառում, որ այսպիսի կարգախօսներով իշխանութեան զալուց յետոյ նա այնուամենացնիւ շատ աւելի խելամիտքաղաքականութիւնն իրականացնի: Ի վերջոյ, մինչեւ 1998թ. իշխանափոխութիւնը նա բոլորովին ուրիշ բաներ էր ասում, Քոչարեանի օրօք այլ բան է ասում, եւ որեւէ երաշխիք չկայ, որ առաջիկայում հերթական անգամ չի փոխի իր հայեացքները:

Վերջին հաշուով՝ դիւանագէտ
է: Լա՞ւ իմաստով:
ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄԻՔԱՅԵԼԵԱՆ
«ԶՈՐՅՈՒԹ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ»

Մաշխարհային ասոցիացիա, հայ իրաւաբանների միջմայրցամաքացին միութիւն եւ այլն։ Կարծում ենք, սակայն, Յովսէփեանի արդի գործունէութեանը շատ աւելի համահունչ կը լինի հայ կաշառակերների համազգային միութիւնը կածէլ քիլերների համահայկական գործակալութիւնը։ Այս կազմակերպութիւնների պատուաւոր նախագահի ղերը աւելի շատ կը սագի ՀՀ գլխաւոր դատախազ Աղուան Յովսէփեանին։ Եւ գոնէ այս պարագայում հասկանալի կը լինի, թէ ինչու է նա այդ կազմակերպութիւնների անդամների շրջանում այդքան մեծ յարգանք եւ հեղինակութիւն վայելում։ Զնայած, մտտիվացիանների առումով ամէն ինչ հասկանալի է ինչպէս այս, այնպէս էլ սրան նախորդած միւս դէպքերում։

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ»

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՅԱՅ ՎԵՐԱՊՐԻ ԹԵԿՐԻՄԻՆԱԼԻՆ,
ԹԵՆՐԱՄՏԱԽՈՐԱԿԱՆԱՑՈՒԱԾ ՍՊԱՍԱԽՈՐՆԵՐԻՆ

Այն օրերին, երբ յայտնի վեա-
չեսլաւ իվանկովը (ՈՒռական
մաֆիայի ղեկավար Եապոնիկ
ՄԱՍԻՄ) երեւանում հայ պաշտօն
եաներից սպասում էր իրեն հետ-
առ քըրքը հարցերի պատասխա-
նին, հայ մտաւորականութիւնը ցա-
սումնալից մեղադրանք հնչեցրեց
Մտաւորականների Ֆորումի իր գործ-
ծընկերների հասցէին, որ նրանք
ծառայում են արտասահմանեան
յատուկ ծառայութիւններին: Մտա-
ւորականների այդ յայտարարու-
թիւնը կարելի էր եւ անտեսել, եթէ
այդ յայտարարութեան պատճառը
չլինէր Ֆորումի տարածած այն
յայտարարութիւնը, ուր ասում է
որ Հայաստանը վերածուում է մի-
ջազգային կրիմինալի յենակէտի:

ծիշը է, ընդամենը մէկ օր անց
շատ մտաւորականներ արդարա-
նում էին, թէ չզիտէին, որ միջազ-
գային կրիմինալի մասին խօսել են
իրենց գործընկերները ֆորումից
Բնականաբար, նրանք չզիտէին նա-
եւ, որ Եապոնչիկը «ռազբորկա-
ներ» է տանում նրանց հետ, որ
համոզել է նրանց անել այդ յայտա-
րարութիւնը: Դրանում մտաւորա-
կանութեանը մեղադրել պէտք չէ
Պէտք է մեղադրել նրանց, ովքել
մտաւորականների ձեռքով փոր-
ձում են փրկել իրենց:

իսկ աշա մտաւորականներին
կարելի է ինչ որ բանի մասին
հարցնել: Հարցնել առաջին հերթին,
թիւն, թէ ինչն էր իրենց առիպուն
բարձրաձայն արտայատել իրենց
կարծիքը, աւելի ճիշդ, ով էր իրենց
ստիպում: Այդ հարցը շատ կարեւոր
է: Մերձմտաւորական շրջանակները
դրանով կարող են իրենց համար
պարզել, որ մտաւորականներին հերթական
անգամ «դժմ տուեցին»: Իսկ
ինչ անեն նրանք, ովքեր դեռ հաւատում
են հայ մտաւորականին: Ինչ
անի Հայաստանի հասարակ քաղաքացին, ով ի տարբերութիւն հայ
մտաւորականութեան (յամենացն
դէպս այն մասի, որ անցել է իշխանութեան ենթակացութեան տակ) իր
աչքի առաջ ամէն օր տեսնում է
կրիմինալի խրախճանքը եւ արդէն
միայն Աստծուն է ապաւինում: Հա-
ւատա՞լ աչքերին եւ փակել ականջ-

ները, թէ նոյնպէս աչք փակել:
ի տարբերութիւն մտաւորա-
կանութեան, հասարակ քաղաքա-
ցիները հակուած են հաշուեսու-
լինել իրենց արարքների համար
Առանց դրա, նրանք պարզապէտ
չէին կարող ապրել: Դրա համար է
նրանք իրենց թոյլ չէին տա կաս-
կածել այնպիսի մարդկանց ճշմար-
տացիութեանը, ինչպիսիք են Սօ-
Սարգսեանը կամ Ռուբէն Հախ-
վերդեանը: Այդօրինակ յայտարա-
րութիւնների պատուիրատուները
լաւ են ճանաչում իրենց քաղաքա-
ցիներին: Նրանց խղճի եւ պարկեց
տու թեան վրաւ են հայուառեւուած

այդ յարգարժան մարդկանց յայտարարության մարդկանց յայտարարութիւնները: Իրենց անունից այդպիսի յայտարարութիւնները նրանք չեն կարող՝ չափից լավ են նրանց ճանաչում: Հետեւաբար նրանք պէտք է այդ բանը անեն «յարգուած» մարդկանց միջոցով:

Զգիտէ արդեօք այդ մասին մեր յարգելի մտաւորականութիւնը Եթէ զգիտէ, ապա էլ որն է նրա մտաւորականութիւնը: Մտիպուած ենք սրտի ցաւով արձանագրել, որ զգիտէ: Գիտէ, բայց շատ խնամքուկ կատարում է ուրիշների կամքը իսկ յետոյ մենք զարմանում ենք թէ ինչու 1915 թուականին մեր

Ժողովրդի հետ տեղի ունեցաւ այդ-
պիսի մեծ ողբերգութիւն։ Զգի-
տէ՞ր արդեօք այդ ողբերգութեան
մասին այն ժամանակի հայ մտառ-
րականութիւնը։ Այժմ, երբ նայում
ես մեր մտառրականութեան գոր-
ծողութիւններին, արդէն կարելի է
ասել, որ հաստատ զիտեր։ Բայց եւ
այն ժամանակ գնաց Օսմանեան
Թուրքիայի կրիմինալ պաշտօնեա-
ների հետեւից։ Կատարեց նրանց
կամքը՝ յետոյ ինչ, որ թուրք էին։
Պաշտօնեալի կամքը կատարելուն
պատրաստ մտառրականի համար
տարբերութիւն չկայ, թէ ով է այդ
պաշտօնեան։ Տարբերութիւն չկայ,
քանի որ պաշտօնեան նրա կուռքն է։
Զգիտեր այն ժամանակ, որ յանցա-
գործ-պաշտօնեալի ձեռքը կը համնի
նաեւ իրեն։

Այսօրուայ հայկական մտաւորականութիւնը երեւի դա էլ չգիտէ: Զգիտէ, որ հենց այդպիսի վարքով են երկրում իշխանութեան բերում զործիչների, որոնք յետոյ ասում են՝ «մտաւորականութիւն ասելիս ճեռքս գնում է ատրճանակին»: Գիտէ ընդամէնը, որ «խիստ» տէր-պաշտօնեալի անբարեացակամութեանը չարժանանալն է գլխաւորը: Իսկ յետոյ նեղանում է, երբ «մտաւորականութեան հանդէպ բոնանում են»: Զի կարողանում հասկանալ, որ դա արդէն Աստծոյ պատիմն է: Հո միշտ ժողովուրդը չի պատասխան տալու նրա համար, ով մտաւորական էր համարում: Ժողովուրդը միեւնոյն է կը վերապրի թէ կրիմինալին, թէ նրա մտաւորականացուած սպասաւորներին: Բայց մի՞թէ պէտք է յաւերժ երազենք այն ժամանակը, երբ նաեւ մեր ժողովուրդը հպարտութիւն կը զգայ «մտաւորական» բարձր բառի համար:

«ՀՐԱԳԻՐ»

ՄԱՍԻՄ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԵՐ

ՊԱՇՏՈՆԱՅԹԵՐԻ
ՍՈՑԻԱԼ-ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՁԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամսորիկայի Ծքանի
ԽՄԲԱԳԻՐ՝
ՏՕՔԹ. ԱՐԴԱԿ ԳԱԶԱՆԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ
ՍԱՀԱԿ ԹՈՒԹԵԱՆ
ՎԱԶԳԵՆ ԽՈՏԱՆԵԱՆ
ՅԱՐՈՒԹ ՏԵՐ ԴԱԻԻԹԵԱՆ
ՔԵՆ. (626) 797-7680
Ֆաբր. (626) 797-6863
E:Mail: massis2@earthlink.net
<http://www.massisweekly.com>

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social
Democratic Hunchakian Party of
Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, Canada \$60 (Second
Class), \$75.00 (Air Mail)
Overseas \$85.00 (2nd Class Mail),
\$125.00 (Air Mail)

\$125.00 (Air Mail).
All payments must be made in
US funds & Drawn on US banks.
Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA

Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104

Lntfr

ԿՐԻՍԻՆԱԼԻ ԴԵՍ ՊԱՅՔԱՐՈՒՄ ԵՆ ԱՐԴԵՆ ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ

ՅՈՎԻԿ ԱԲՐԱՅԱՆՄԵԼԻՆ ԵՍ ՊԱՏԿԱՆՈՒՄ ՀԱՐԻՒՐԱԴՈՌ ԳՈՐԾԵՐ

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՅԲ-ՖԻ»:
տեմբեր 25-ին հակակ-
ինալ շարժման մասնա-
կուսակցութիւնների ներ-
ացուցիչները, ընդլայն-
ծ հաւաքում, ի պատաս-
կան վարչապետի յայտա-
ռութեան, թէ «Եթէ գի-
տող անուններ հրապա-
ռեն», հրապարակեցին
ականացուածների առա-
անունները:

«Նոր ժամանակներ»

ՀՀ փոխվարչապետ Յովիկ Աբրահամյան

Հնչեցրեց բոլորովին թարմ դէպքի վերաբերեալ, անդրադառնալով Շահէն Յովասափեանի սպանութեան գործով ձերբակալուած Շվարց մականունով Արմէն Վիրաբեանին. «Արմէն Վիրաբեանը, արդեօ՞ք այն նոյն Շվարցը չէ, որ մի քանի տարի առաջ երեք հոգանոց խմբով մեկնել էր Մոսկուա. Սերժ Զիլաւեանի նկատմամբ որոշակի գործողութիւններ կատարելու: Չի՞ ձերբակալուել արդեօք Շվարց մականունով Արմէն Վիրաբեանը այն ժամանակ. Նախաքննութեան, քննութեան արդիւնքում չի՞ պարզուել արդեօք, որ նա այդ մարդն է: Ես հարց եմ տալիս ՀՀ վարչապետին եւ Նախարար Սերժ Մարգարեանին: Իմանալով այդ փաստերը՝ ինչպէ՞ս է այդ մարդը մնացել համակարգում, համակարգը փոխել այլ համակարգի եւ այդպիսի բարձրագոյն պաշտօն զբաղեցրել հարկադին ծառայութիւնում: Եթէ չեն իմացել, ապա ինչո՞ւ են այդ պաշտօնները զբաղեցնում, եթէ իմացել են, պարտակել են, ապա սա արդեօ՞ք կրիմինալի եւ իշխանութեան սերտաճման ակնառու դէպք չի»:

Ցաջորդ անունը, որ հրապա-

րակեց հակակրիմինալ շարժումը Յովիկ Աբրահամեանն էր: «Հայքի նիք եւ պատիւ» կուսակցութեան նախագահ Գառնիկ Մարգարեանն թուարկեց փոխվարչապետի պաշտօնը զբաղեցնող մարդու սեփականութիւնը հանդիսացող գոյքը. ըստ Գառնիկ Մարգարեանի, միայն Արարատում այս պետական պաշտօնեանին են պատկանում «50-ից աւել օբյեկտներ, 10-ից աւելի գործարան, 5-ից աւելի ավտոճեռնարկութիւն, 10-ից աւելի գինու կոմբինատներ: Բացի նշուածից, Յովիկ Աբրահամեանը բաժնեմաս ունի սեփականաշնորհուած որոշ ձեռնարկ կութիւններում՝ «Արարատ-ցեմենտ»-ում, սեփականաշնորհուածարագութեանում: Ինչպէ՞ս, ի՞նչ աշխատամւրքի ինչպիսի աշխատավարձով է այդ կարծամանակահաստուածում, 88-ին ոմակտորուացող կամ ավտոպահեստամասերի վաճառող ձեռք բերում այն մեջնը, ով այսօր փոխվարչապետ է Եթէ արդար է՝ թող մեզ պատժեն, եթոչ թող նա պատասխանասուութեան միարկուի»:

Journal of the American Statistical Association, Vol. 10, No. 64, December 1915.

**ՎԱՐԴԱՆ ՕՍԿԱՐԵԱՆ. «ԵՍԻՇԻ ԱՅԵԼԻՔ
ՈՒՆԵՄ ԱՅՍ ԵՐԿՐՈՒՄ»**

«ԱՀԱԾՈՐԹԻՒՆ ԽԱՏԻՈՒՅ»:
Հայաստանի արտգործնախարար
Վարդան Օսկանեանը չի բացառել
իր մամնակցութիւնը 2008 թուա-
կանի նախագահական ընտրութիւն-
ներին:

Պատուիսամնելով ֆրանսիայում
լոյս տեսնող Nouvelles d'Armenie
հանդէսի՝ 2008-ի նախագահական
ընտրութիւններին իր հնարաւոր
մասնակցութեան լուրերին վերա-
բերող հարցին, արտգործնախա-
րարը ասել է. - «Ծառ վաղ է խօսել
այդ մասին»:

«Ես զիտեմ, որ դեռ անելիք
ունեմ այս երկրում եւ կը ցանկա-
նայի շարունակել աշխատանքս:
Ի՞նչ ձեւով: Ժամանակը ցուց կը

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԱՇԽԱՐՀՈՒ 82-ՐԴՆ Է ՏՏԵՍԽՈՒԹԵԱՆ ՄՐՅՈՒՆԱԿՈՒԹԵԱՄ

Աշխարհի 125 երկրներում անցկացուած ուսումնասիրութիւնների արդիւնքներով, Հայաստանն այս տարի 82-րդն է անտեսական մրցումնակութեան ցուցանիշով:

«Համաշխարհային տնտեսական համաժողով» կազմակերպութեան՝ այսօր հրապարակած ցուցակում Հայաստանի «Հարեւաններն» են Բուտուանանեւ Դոմինիկեան Հանրապետութիւնը։ Ատրպէջանը աշխարհում 64-րդն է, իսկ Վրաստանը՝ 85-րդը։

«Ասոշիէլթեղ փրես» գործակալութեան վկայութեամբ, Երկրի տնտեսութեան մըցունակութիւնը որոշելու համար մասնագէտները հաշուի են առել սեփականութեան իրաւունքի պաշտպանուածութիւնը, կաշառաւութեան մակարդակը, կառավարութեան միջամտութեան ասոիճանը, դատական համակարգի անկախութիւնը եւ այլ գործօններ:

Տնտեսապէս ամենամըրցունակ երկիրը Շուելյարիան է, որն անցած տարուայ 4-րդ տեղից տեղափոխուել է առաջին : Իսկ ԱՄՆ-ը, որն անցած տարի գլխաւորում էր ցուցակը, այս տարի 6-րդ տեղում է:

«ՕՐԻՆԱԳԻԾՈՅ ՓԱԿՈՒՄ Է Ա1+-Ը ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ»

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՅԲ-ՖՖԻ»: Աժ արտահերթ նկատում Սեպտեմբեր 26-ին քննարկման էր դրուած հեռուստատեսութեան եւ ռադիոյի ոլորտը կարգաւորող երկու օրինագիծ: Կառավարութիւնը առաջարկում է փոփոխութիւններ «Հեռուստատեսութեան եւ ռադիոյի մասին» եւ «Հեռուստատեսութեան եւ ռադիոյի յանձնաժողովի կանոնակարգ» ՀՀ օրէնքներում: Ընդ որում առաջարկուել էր այդ օրէնքներն ընդունելու ոչ թէ երեք, այլ ընդամենը երկու ընթերցմամբ: Բայց պատզամաւոր ները քուէարկութեամբ մերժեցին այդ առաջարկը: Ի դէպ, պատզամաւորներն ընդամենն այսօր առաւօտեան են ճամախացել օրինագծերին:

«Արդարութիւն» խմբակցութեան պատգամաւոր Ստեփան Զաքարեանը կարծում է, որ առաջարկուող վոփոխութիւնները ամեղող-ջովին մենաշնորհում է զաշտը. «Դուքս է զալիս, որ միայն լիցենզիա ունեցող հեռուստաընկերութիւնները պիտի արտադրանք տան: Սա նշանակում է, որ այժմ գործող հեռուստաընկերութիւններն էլ պիտի միշտ մնան Հայաստանում, որովհետեւ եթէ նոր յայտ է ներկայացւում, ապա այդ յայտ ներկայացնողը պիտի արտադրանք ցոյց տայ, որը յետոյ կարողանայ հեռարձակուի:

ՄԱՔՍԱՎԻՐՆԻ ՊԵՏԻ ՏԵՂԱԿԱԼԾ «ԲԻԶՆԵՍԻ ԽՈՉԵՆԴՈՏ Է»

ԵՐԵՎԱՆ, «ԱՅԲ-Ֆճ»: «Սիր»
կոնցեռնի պատուալոր նախագահ,
ԱԺ պատգամաւոր Խաչատրյան Սուք-
իասեանն այսօր «Հայելի» ակում-
բում բաւականին հետաքրքիր դատո-
ղութիւններ արեց պետական համա-
կարգի մասին: Մասնաւորապէս խօ-
սելով մեր գործարարների հնարաւո-
րութիւններից եւ ափիւռքահայերի
ներդրումներից՝ ասաց, որ Մաքսա-
յին Պետական կոմիտէի պետի տեղա-
կալ Գագիկ Խաչատրյանը ներդրու-
մային դաշտի ակնառու խոչընդունէ:

Խաչատուր Սուքիամեանի հաւասարիացմածը, Մաքսային կոմիտէի պետի այդ տեղակալն ունի 11 բիզ-նես. «Պարզ է, որ եթէ մի ափիւռքահայի հետ նրա բիզնեսը խաչուի, սփիւռքահայը չէ, չինացին չէ, տեղացի հայն էլ է դատապարտուած»։ Հստ պարոն Սուքիամեանի, այս պայմաններում, երբ մաքսայինի պետի տեղակալն ունի տամնեակից աւել բիզնես, ընդուռում ներկրող է, ապա անհնար է, որ այդ նա չխոչընդուտի միւս՝ նոյն ապրանքը ներկրողին։ Ուստի այս դէպքում, ըստ պատգամաւորի, պէտք չէ ակնկալել արտաքին ներդրումների զգալի աճ. «Պէտք է Հայաստանը դարձնենք գրաւիչ, թէ չէ այսպէս որ մնայ, փայտով էլ ծեծէս, ներդրում չեն անի»։

«Բոլորն էլ գիտեն, որ այսինչ
մարդը, այսինչ պաշտօնեան, այ-
սինչ-այսինչ ապրանքներն ինքն է
ներկրում, այսինչ-այսինչ խանութ-
ներն իր սեփականութիւնն են: Պարզ

ԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ԽԵՂԴՈՂՆԵՐԸ ՃԵՆ ՊԱՏԺԻՒՄ

«Կանաչ ճանապարհ է տրուել խօսքի ազատութեան խեղջման համար», - այս կարծիքին է «Խնաբերնիւս» հ/կ իրաւաբան Դաւիթ Սանդուխչեանը՝ յենուելով իրենց կազմակերպութեան իրականացրած հետագոտութեան արդիւնքների վրայ: Հատ նրա, եթէ նախորդ տարիներին կար լրագրողների լռեցնելու մէկ փաստ՝ «Ա 1+»-ի եթերագրկման օրինակը, ապա ներկայումս այդպիսի օրինակները բազմաթիւ են:

2005թ վերջին եւ 2006թ ընթացքում լրագրողների՝ մասնագիտական պարտականութիւնները կատարելը խոչընդոտելու 12 դէպք է եղել, որը 2004թ համեմատ 3 անգամ աւելի է: Ի դէպ, ոչ միայն իրաւապահները զանքեր չեն գործադրել մեղաւորներին պատժելու համար, այլև հենց իրենք՝ լրատուամիջոցները, հետամուտ չեն եղել այդ հարցում:

Lntrtr

ՊԱՏճԵՆՈՒԱԾ ԵԼՈՅԹԱՐՈՎ ԽՈՐՃՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

ԵՐԵՒԱՆ, «ԼՐԱԳԻՐ»:
«Սփիւռք-Հայաստան ժողովի մասին կարելի է շատ բան ասել: Թեմաները լաւ են, ասելիք կայ, բայց երրորդ ժողովն է, ու ոչ մի տարբերութիւն չկայ առաջին ժողովի համեմատ: Ոչ մի որոշում, ոչ մի հետեւողականութիւն», ասում է Լու Անձելեսում անգլերէն լոյս տեսնող «Արմենիան օբյերվեր» թերթի խմբագիր Օշին Քէշիշեանը, ով մասնակցել է Մեպտեմբերի ամսին Հայաստանում տեղի ունեցած համայնքական երկու միջոցառումների՝ Հայաստան-Սփիւռք երրորդ խորհրդաժողովին, եւ Հայաստան-Սփիւռք տեղեկատուական երրորդ համաժողովին:

Օշին Քէշիշեանը Սեպտեմբերի
25-ին հիւրընկալուելով Մամուլի
Ազգային Ակումբին ասել է, որ
տեղեկասուակամ համաժողովն առա-
ւել գործնական եւ չօշափելի ար-
դիւնք է ունենալ, քան Հայաստան-
Սփիւռք խորհրդաժողովը:

«Ճես զգում, որ կարեւոր տեղ
ես եկել: Դժբախտաբար ես այդպէս
եմ զգում: Նեղանում են, բայց ինչ
անենք, պէտք է ապիտակին սպիտակ
ասենք, սեւին սեւ: Յետոց, բոլոր այն
ճառախօսները առաջին օրուայ, պատ-
ճէնուած ելոյթներ են, նոյն բանը,
նոյն բանը», երրորդ խորհրդաժողով-
վը գնահատում է Օշին Քէշիշեանը:
Հատնրա, Հայաստան-Սփիտոք խորհր-
դաժողովները գուրկ են յաջորդա-
կան տրամադաբանութիւնից:

«Առաջին ժողովն այլ թեմա էր, երկրորդը մէկ այլ, երրորդը բոլորպիշն այլ: Գիւղերի վերականգնումը նո՞ր եկաւ մտքերնիդ այդեկավարութիւն, նո՞ր միտքներդ եկաւ, որ գիւղերը կարեւոր են: Իսկ եթէ գիւղերը կարեւոր են, ինչպէս մեր նախարարը, Օսկանեանը յայտարարեց, հովանաւորներ են գտել գիւղերի համար: Լաւ, այդ դէպօտմինչու՞ էք ժողով անում, դրամը յատկացրէք նորոգէք գիւղերը», ասում է Օշին Քէշիշեանը: Նա դժուն էր նաեւ կազմակերպական աշխատանքից, այն առումով, որ քննարկումները աւելի շատ ձեւական հաւասարակշռութեան ինդիր էին լրոծում, քան մասնագիտական աշխատանքի: «Այսինքն եթէ մէկը դաշնակցական խօսեց, մի հատ էլ ուածկավար պէտք է խօսի, մէկ հատ էլ հնչակեան պէտք է խօսի: Եղբայր, եթէ մասնագիտական թեմա կաց եւ մասնագէտ է մարդը, պրոֆեսիոնալ՝ տնտեսագէտ, սոցիոլոգ, նա թող խօսի: Օրինակ, եթէ կարմիր խաչից մէկը խօսի, կապոյտ խաչից էլ պէտք է խօսի: Դա բալանս պահելու ծիծաղելի մի բան է», նշում է Օշին Քէշիշեանը: Հստ նրա, եթէ որեւէ հարցի առնչութեամբ կայ հինգ մասնագէտ, եւ հինգն էլ միեւնոյն կուսակցութիւնից են, ապա դա չպէտք

Օշին Քէշիշեան ելոյթ կ'ունենայ Մամուլի Ազգային Ակումբէն ներս

է խանգարի, որ աշխատանգում
ներգրաւուեն հենց նրանք, քանի որ
իրենք են հարցին պրոֆեսիոնալ
տիրապետողը:

«Արմենիան օբյեկտներ»-ի
գլխաւոր խմբագիրն ընդհանրապէս
կարծում է, որ Հայաստան-Սփիտոք
համաժողով կազմակերպելն այդ-
քան էլ նպատակայարմար չէ, քանի
որ բացակացում են դրա որոշումնե-
ռը կամ ծրագրերը իրավողծող հա-
մակարգուած կառուցները: «Ես չեմ
կարծում, թէ Սփիտոք-Հայրենիք
ժողով կարելի է անել: Այն իմաս-
տով, որ Հայաստանը պետութիւն է,
պետականութիւն է, օրէնք ունի,
կարող է ստիպել այս կամ այն անել:

Այսօր, եթէ պատահի որ որոշումը
ընդունուեց, Լու Անձելեսի մէջ ով
պէտք է կատարի այդ որոշումը:

Կառուցը չկայ: Յետոյ մէկ այլ բան
կայ, առաջին ժողովը մի քիչ տար-
բեր էր, որովհետեւ Սփիտոք-Հայրե-
նիք կազմկոծիտէի մէջ երկու այս-
պէս, խմբերից մարդ կար: Վերջին
երկու ժողովները Սփիտոքից ոչ
մէկը չկար այդ կազմկոծիտէի մէջ,
ու ոչ էլ հարցնում էին ինչի մասին
խօսենք, օրակարգի մասին: Գալիս
ես, աս է թեման, վերջացաւ», նշում
է Օշին Քէշիշեանը:

Բացի այդ նա հարկ է համարում նշել, որ 1000 հոգանոց հաւաքը չի կարող որեւէ էական արդիւնք տալ, քանի որ Սփիտոքն իրականում բազմաշերտ է եւ շատ տարբեր: Օշին Քէշիշեանը նշում է, որ ամերիկահայերը, ֆրանսահայերը, իրանահայերը եւ այլ երկրների հայազգի քաղաքացիները խնդիրների մասին ունեն տարբեր մօտեցումներ, տարբեր պատկերացում եւ աշխարհընկալում, իրենց երկրներում ունեն հարց լուծելու, պետական մարմինների հետ շփուելու հնարաւորութեան տարբեր մակարդակ: Ելնելով դրանից, նա անհրաժեշտ է համարում իւրաքանչիւրի հետ իրավիճակի եւ հնարաւորութիւնների համաձայն աշխատելը, ինչը թերեւս կարելի է անել նաեւ առանց աւելորդ համաժողովների:

ԵՐԱԾՈՎԱՆՈՒԹԵԱՆ ՖԱՆՁՈՒՄԸ ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆ ԶԴԱՐՁԱԴ

Ծարունակուածէջ 1-էջ

դարձնելը կը նկատուի «խաղի ընթացքին խաղի կանոններու փոփոխութիւն»:

Ընդունուած գեկոյցը, ընդհանուր առօմանք խիստ քննադատական է եւ կը մեղադրէ Անզարային Եւրամիութեան տուած խոստումները չկատարելու մէջ:

«Եւրափոքհրդարանը ափսոս-
սանք կը յայտնէ, որ բարեփոխում-
ներու գործընթացը դանդաղած է»,
- ըստուած է զեկուցին մէջ:

ՏԻՆՔ ԿՐԿԻՆ ՄԵՂԱԴՐՈՒՄ Է «ԹՈՒՐՖԱԿԱՆ ԻՆՔՍՈՒԹԻՒՆ» ՎԻՐԱՀՈՐԵԼՈՒ ՄԵջ

«ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՌԱՏԻՈՅ»:
Իսթանպուլի Շիշլիի հանրային դա-
տախազը «Ակօս» թերթի խմբագ-
րապետ Հրանդ Տինքին եւ թերթի
խմբագրակազմի երկու անդամների՝
այդ թուում՝ Տինքի որդուն, «թուր-
քական ինքնութիւնը» վիրաւորելու
մեղադրանք է ներկայացրել՝ պա-
հանջելով նրանց դատապարտել մին-
չեւ Յ տարուաց աղատազրկման:

Հստ մեղադրականի, Տինքը
«Ակոս»-ի համարներից մէկում հրա-
պարակել է այս տարուաց Յուլիսի
21-ին օտարերկրեաց լրատուական
գործակալութիւններից մէկին արած
յատարարութիւնը:
«Ես ուս սահմանում է եմ ոռաւ»

«Ես զա սահմանում եմ որպէս
ցեղասպանութիւն, քանի որ ար-
դիւնքն ինքն է սահմանում այդ
իրադարձութիւնները եւ անուա-
նում դրանք», - յայտարարել էր
մասնաւորապէս, «Ակոս»-ի խջբա-
գիրը: - «Մենք այժմ կարող ենք
տեսնել, որ մի ազգ, որն ապրել է այս
հողերի վրայ 4 հազար տարի, այդ
իրադարձութիւններից յետոյ յայն-
ուել է վերանայու շեմին»:

ինչպէս հաղորդում է թուրքական «Զաման» թերթը, Հրանտ Տինքին եւ «Ակոս»-ի երկու աշխատակիցներին մեղադրանք է ներկայացրել թուրքիացի գրէական օրէնսդրքի 301-րդ յօդուածով, որը բազմիցս բննադատուել է եւրոպական կառուցների եւ իրաւապաշտպան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՆՔԻ ԶԱՆԳԵՐԸ ԱՆՑԱՆ ՈՒԽԱՍԱՏԱՆԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆԸ

«ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ, ՌԱՏԻՎՈՅ»
Երեքշաբթի, Սեպտեմբեր 26-ին
Հանդիսաւոր պայմաններում ուու-
սաստանեան «Խնտերէներգօ» ընկե-
րութեանը յանձնուեցին «Հայաստա-
նի էլեկտրացանցեր» ընկերութեան
բաժնետոմսերը: «Խնտերէներգօ»-ի
բաժնետոմսերի 60 տոկոսի սեփակա-
նութեան պահանջմանը առաջարկու-
թական առաջարկ է առաջարկութեանը:

Նատէրը ԱԱՕ ԵկՍ-ն է:
«Հայաստանի էլեկտրացանցեր»
ընկերութեան բաժնետոմսերը բրի-
տանական «Միդլենդ ռեսորսիզ»
ից երկարատեւ բանակցութիւնների
արդիւնքում գնուել են մօտ 72
միլիոն դոլարով:

Այլ առիթով կազմակերպուած
հանդիսաւոր արարողութեանը մաս-
նակցուած էին Հայ-ռուսական միջ-

ԾՈՐԴ ԱՂՋՄ ԽԸ ԶԵՎՀԱՌՈՒԹՅԱԾ ՅԱՐ Ծ ՔԱՐ ԳԴ ՎԻ ՎԻԽՈՒՆԻ
Ծարունակուածէց 1-էն   **ինչի՞ պէտք է ներս թողեն»,- ըստ
ուսումնականի բնուանեած ձռ:**

նական վարժարանի թմբկահարներու քայլերթով։ Ապա, հրապարակ մտան երկրի զինուած ուժերու բանակային միաւորներու ստորաբաժնումնեռու։

Եօթը տարուայ ընդմիջումէ ետք տեղի ունեցած զօրահանդէսին Հայաստանի Զինուած Ուժերը ոչ մէկ նոր տեսակի զէնք չցուցադրեցին։ Աւելին, ի տարբերութիւն նախորդ՝ 1999 թուականի զօրահանդէսի, այս անգամ թրթուրաւոր ծանր հրեստանին չէր բերուած Հանոսակար թեան հռասապահ։

«Ես զօրահանդէսին մասնակցելու հրաւէր չեմ ստացել, որքանով գիտեմ, Լեւոն Տէր-Պետրոսեանն էլ չի ստացել, Սամուէլ Բարեանը չի ստացել, Րաֆֆի Յովհաննիսեանը չի ստացել», յայտնեց անկախ Հայաստանի առաջին վարչապետ Վագգէն Մանուկեան։ «Իրենք ոչ միայն իունգ քառում են ողջ անտեսութեան

իրավունքունակ հրավարակ:

Ինչ կը վերաբերի կազմա-
կերպչական մասին, ապա զօրահամ-
դէսի «Հրամանատարները» Նախա-
գահականի անվտանգութեան ծա-
ռայութիւնն էր, որը խիստ կերպու-
կը հոգար Քոչարեանի ապահովու-
թեան եւ անգամ հրաւիրատոմմենը
ունեցողներուն, թոյլ չէին տալ
մօտենալ ամպիոնին:

«Վախեցած ապրում են, ձեզ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԱՍԱԺՈՂՈՎՐԾ ՀԱՐՑ ԶԵՍ ԼՈՒԺԻ

ՀՈՒՄԱՆԵ ՕՀԱՆԵԱՆ
«ԱՌԱԽՈՏ»

Անկախութեան 15ամեակի տօնակատարութիւններին, ինչպէս նաեւ Հայաստան-Սփիլոք Յոդ համաժողովին մասնակցելու է եկել Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Կեդրոնական Վարչութեան Ատենապետ Սեղրակ Ածեմեանը

Ս.Դ.Հ.Կ.ի ատենապետը նշեց, որ դարերով երազել ենք ազատակախ Հայաստանի մասին «Անկախութիւն ձեռք բերելու համար Հազարաւոր զոհեր ենք տուել՝ այդ թւում նաեւ Հնչակեաններ։ Անկախ Հայաստանից մեր ժողովրդի սպասելիքները շատ մեծ էին։ Նրանք ակնկալում էին ունենալ բարեկեցիկ պայմաններ թէ՝ տնտեսական, թէ՝ ընկերային բնագաւառներում։ Պէտք է ցաւով նշեմ, որ մեր ժողովրդի յոցերն այնքան էլ չարդարացան։ Ս. Աճէմեանը նշեց, որ անկախութեան կայացման հետ մէկտեղ երկրում պէտք է ժողովրդավարական կարգեր ձեւաւորուէին, «Հնչակեան Կուսակցութիւնը հաւատում է, որ մեզ նման փոքր պազերի գոյատեւման ու զարգացման միակ երաշխիքը ինքը՝ ժողովրդն է։ Շատ կարեւոր է, որ պետութեան առաջնորդները կարողանան «վաստակել» ժողովրդի վատահութիւնը։ Ցաւում եմ, որ անկախութեան հանրաքուէից մինչեւ սահմանադրական փոփոխութիւնների հանրաքուէն՝ պարզ ժողովրդի գերը երբեք չի կարեւորուել։ Այս առումով յոց ունենք, որ առաջիկայ խորհրդարանական ընտրութիւնները աւելի ազատ եւ արդար կը լինեն, իսկ միջազգային դիտորդների տուած գնահատականները արդարացնեն ողջ հայ ժողովրդի սպասելիքները։

Հստ ատենապետի, Հայաստանում այսօր կարծեն 2 երկիր է ձեւաւորուել՝ երեւան եւ շրջակայտարածքներ։ «Միայն մայրաքաղաքն է, որ մեծ շուրջով ներկայանում է հանրութեանը, իսկ միւս շրջաններն ասես Հայաստանին չեն էլ պատկանում։ Ես ամէն տարի երբ Հայրենիք եմ զալիս, նկատում եմ, որ երկրի տնտեսական, սոցիալական վիճակը դանդաղ է զարգանում։ Պարզ նկատում է, որ արտաքաղաքն իր աւերներն է պործել այսուհետեւ աւելի ազատ կարգութիւնը կազմուի դժուար է եւ գրեթէ հնարաւոր չէ շատ հարցերի պատասխաններ գտնել։ Որպէս առուածի ապացոյց, նա մատնանշեց Հայաստան-Սփիլոք առաջին խորհրդաժողովը, որտեղ հնչած գրեթէ բոլոր առաջարկները մինչ օրս գործնականում չեն կիրառուել, իսկ բարձրացուած հիմնախնդիրներից ոչ մէկը լուծում չի ստացել։ «Օրինակ, մենք առաջին համաժողովում առաջարկել էինք, որ ՀՀ արտգործնախարարութեանը կից առեղծուի մի մարմին, որը կը գեաղուի սփիլոքահերի հարցերով, քանի որ արտերկրում այսօր աւելի շատ հայեր են ապրում, քան Հայրենիքում է։

ՀՅԵԿ. ՍԵՂՐԱԿ Ա.ՅԷԿՄԵԱՆ
Ս.Դ.Հ.Կ.ի պատգամը կը փախանցէ Հայաստան-Սփիլոք համաժողովին

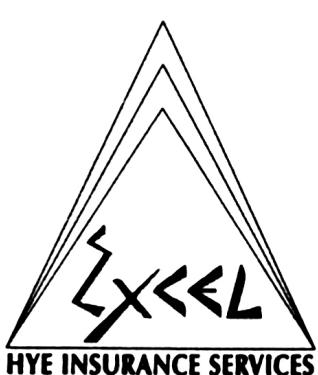
Հանդիսանում կոռուպցիան ու ստուերացին տնտեսութիւնը, որի մասին խօսում է ողջ ժողովուրդը, իսկ այն վերացնելու համար իշխանութեան նախաձեռնած քայլերը բաւարար չեն։ «Հնչակեան կուսակցութիւնը նպատակարմար է գտնում, որ Հայրենիքում ասեղութիւնը մի մարմին, որտեղ ներգրառուած կը լինեն կազմակերպութիւններ թէ՝ Հնչակեանից, թէ՝ Սփիլոքից, այդահետով կը կարողանանք միասին լուծել հայրենիքում առկայ ինդիրները։ Իմ այս առաջարկը հնչեցրի նաեւ Հայաստան-Սփիլոք 3րդ համաժողովում, եւ շատերը այն ողջունեցին, քանի որ բոլորն էլ պարզ պատկերացնում են, որ անհրաժեշտ է ունենալ մի կառուց, որը հետամուտ կը լինի համաժողովում հնչած առաջարկների գործնական կիրառմանը։ Իշխանութիւնն ինքը պէտք է առաջանձնի այս կառուցի ասեղութիւնը գործը», - ասաց Ս. Աճէմեանը։

Անդրադառնալով Հայաստան-Սփիլոք կամեր ամրապնդմանը, ինչպէս նաեւ համատեղ ինդիրների լուծմանը՝ Սեղրակ Աճէմեանը նկատեց, որ միայն համաժողովների եւ նմանատիպ այլ հաւաքների միջոցով դժուար է եւ գրեթէ հնարաւոր չէ շատ հարցերի պատասխաններ գտնել։ Որպէս առուածի ապացոյց, նա մատնանշեց Հայաստան-Սփիլոք առաջին խորհրդաժողովը, որտեղ հնչած գրեթէ բոլոր առաջարկները մինչ օրս գործնականում չեն կիրառուել, իսկ բարձրացուած հիմնախնդիրներից ոչ մէկը լուծում չի ստացել։ «Օրինակ, մենք առաջին համաժողովում առաջարկել էինք, որ ՀՀ արտգործնախարարութեանը կից առեղծուի մի մարմին, որը կը գեաղուի սփիլոքահերի հարցերով, քանի որ արտերկրում այսօր աւելի շատ հայեր են ապրում, քան Հայրենիքում է։

HARUT DER-TAVITIAN
License #OB28270

1807 W. Glenoaks Blvd., Suite 202
Glendale, CA 91201

Tel.: 818/502-3233
Fax: 818/502-3244
Pgr.: 818/608-9898
info@excelhye.com
www.excelhye.com

AUTO • HOME • LIFE • HEALTH • DISABILITY • COMMERCIAL

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ՍՓԻԼՈՔ ԽՈՐՇՐԴԱԺՈՂՈՎՐԾ ՀՈՎԱԿԱԳԻՐԸ

Ծանօթութիւն.-Համաժողովի պաշտօնական մարմնի խմբագրած սոյն «Հովակագիրը» մամուլին յանձնուած է հանդիպումներու աւարտէն ետք եւ կը ներկայացնէ իր սեփական գնահատականը։

Երբորդ խորհրդաժողովը, որը կայացաւ մեր ժողովրդի համար պատմական իրադարձութիւն հանդիսացած՝ Հայաստանի անկախութեան 15ամեակի նախօրէին, վերահաստատում է մեր կամքն ու վենականութիւնը՝ բոլոր միջոցներով նպաստելու Հայոց պետականութեան ամրապնդմանը, որպէս հայութեան բոլոր խնդիրների լուծման եւ առաջադիմութեան գլխաւոր նախակայացման։

Տեսարան մը Հայաստան-Սփիլոք Խորհրդաժողովի հմարկումներէց

Երբորդ խորհրդաժողովը արձանագրում է, որ անցած ժամանակաշրջանում մայաստան - Սփիլոք փոխարարութիւնները եւ գործակցութիւնը ընթացել է ներդաշնակ՝ համերաշխութեան, փոխվստահութեան ու յարգանիքի պայմաններում, եւ ստեղծուել են ամուր հիմքներ։

Մենք ունեմ միջիանուր պատմութիւն, միասնական նպատակներու խնդիրներ, ամրոջ հայութեանը եւ նրա հիրաբանչիր հատուածին առանձնայատուկ առաջնական երրութիւնները եւ միայն մեր հաւաքական միասնութեամբ, մարդկային եւ նրա կանութիւններու կամքան արդի համախմբմամբ ու կենտրոնացմամբ կարող ենք լուծել առաջացման համար։

Հայաստանի Հանրապետութիւնը, որպէս պետական անհանապահ կայանութիւնները, նաև անհանապահ կայանիքի հայի հնարաւորութիւնն կ'ընձեռն ինքուրութիւններու կայացման, ամրապնդման եւ զարգացման գործում։

Խորհրդաժողովը հաստատում է, որ ազգային մեր ինքնութիւնը անբաժանելիութիւն կապուած է բրամբութեան հետ եւ կարեւու ու նշանակալի է նայ եկեղեցու առանձնութիւնը հայ ժողովրդի հոգեւորարույական կայացման ամրապնդման եւ զարգացման գործում։

Խորհրդաժողովը հաստատում է, որ ազգային մեր ինքնութիւնը անբաժանելիութիւն կապուած է բրամբութեան հետ եւ կարեւու ու նշանակալի է նայ եկեղեցու առանձնութիւնը հայ ժողովրդի հոգեւորարույական կայացման ամրապնդման գործում։

Խորհրդաժողովը հաստատում է, որ ազգային մեր ինքնութիւնը անբաժանելիութիւն կապուած է բրամբութեան հետ եւ կարեւու ու նշանակալի է նայ եկեղեցու առանձնութիւնը հայ ժողովրդի հոգեւորարույական կայացման ամրապնդման գործում։

Խորհրդաժողովը հաստատում է, որ ազգային մեր ինքնութիւնը անբաժանելիութիւն կապուած է բրամբութեան հետ եւ կարեւու ու նշանակալի է նայ եկեղեցու առանձնութիւնը հայ ժողովրդի հոգեւորարույական կայացման ամրապնդման գործում։

Խորհրդաժողովը հաստատում է, որ ազգային մեր ինքնութիւնը անբաժանելիութիւն կապուած է բրամբութեան հետ եւ կարեւու ու նշանակալի է նայ եկեղեցու առանձնութիւնը հայ ժողովրդի հոգեւորարույական կայացման ամրապնդման գործում։

Խորհրդաժողովը հաստատում է, որ ազգային մեր ինքնութիւնը անբաժանելիութիւն կապուած է բրամբութեան հետ եւ կարեւու ու նշանակալի է նայ եկեղեցու առանձնութիւնը հայ ժողովրդի հոգեւորարույական կայացման ամրապնդման գործում։

Խորհրդաժողովը հաստատում է, որ ազգային մեր ինքնութիւնը անբաժանելիութիւն կապուած է բրամբութեան հետ եւ կարեւու ու նշանակալի է նայ եկեղեցու առանձնութիւնը հայ ժողովրդի հոգեւորարույական կայացման ամրապնդման գործում։

Խորհրդաժողովը հաստատում է, որ ազգային մեր ինքնութիւնը անբաժանելիութիւն կապուած է բրամբութեան

բարեկան

ՄԵՐՈՐԵԱՅ ՄԻԱԲԵՒԵՆ ԱՇԽԱՐԴԻ ՄԵԾՊԵՏՏԱԿԱՆ ԱՐԱԲԵԿԻՉՎԱԵՐԸ

ՍԱՀԱԿԹՈՒԹՅԱՆ (Տարունակուած՝ 2 Մելքտեմբեր 2006ի համարէց)

ԵՐԿՐԵՒԵՌ ԴՐՈՒԹՅԱՆ ՏԻՎԱՎԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐՊԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀԱԿԱԴՐՈՅԹԸ

Առհասարակ միաբենեռ համակարգեր գոյութիւն չունին անկենդան բնութեան, օրկանական աշխարհի եւ մարդկացին հասարակութեան մէջ։ Այսպէս, տիեզերական որեւէ եղերութիւն տեղի կ'ունենայ՝ անքակտելիորէն իրար հետ միաձուած, զիրար ամբողջացնող անջրաբետի եւ ժամանակի գոյգ ծիրին մէջ։ Կամ, երկրագունդի մագնիսական դաշտը կը յատկանշուի իր երկու ներհակ բեւեռուներով՝ հիւսիս եւ հարաւ։ Գալով կենսալորտին մէջ ապրող ու շնչող կենսատեսակներուն, անոնց մնունդն ու գոյութիւնը պայմանաւորուած են երկու տարբեր սեռերու պատկանող տուեար գոյգով մը։ Իսկ երկիր մոլորակի տէր ու տիրական ժամանակակից Homo Sapiens մարդատեսակը յաճախ առեղծուածացին բարդ միասնութիւնն է կեանքի եւ մահուան, երեւակացութեան հզօր հնարքով ժամանակի ուղեծիրին վրայ անցեալն ու զալիքը նշանաբելու աննախընթաց մենաշնորհին եւ կոյր ագահութեան յառաջացուցած ինքնակործան անճրկումի կամ մտալին կարծատեսութեան, լուսաւոր միտքի եւ անդամակիոր խաւարամտութեան, միրոյ ամենավեհ ապրումներու եւ այլոց հանդէպ վայրագութեան անխոստովանելի երկիրեղկումին։

Երկենեղ զրոյթի իւրայտ-
տուկ զրսեւորումներէն մէկը կարե-
լի է նկատել՝ աշխարհը բնակեցնող
մարդկացին հաւաքականութիւննե-
րու, ժողովուրդներու, ազգութիւն-
ներու, պետութիւններու եւ պետա-
կան համախմբումներու միջեւ ու-
ժերու փոխադարձ հաւաքարակշ-
ռութեան ձգուումը: Միջազգային
թատերաբեմին վրայ գերակայոց ու-
տիրապետող որեւէ ուժ, ուշ կամ
կանուխ, խաղաղութեամբ կամ բռնու-
թեամբ – երբեմն ալ «ցուրտ պատե-
րազմ» որակուած դիւնազիտական
փորձանաւոր, ծայր աստիճան վտան-
գաւոր լարուածութեան ու շփոթի
ընդմէջէն – կը պարտադրուի դի-
մագրաւել ի՞ր իսկ ծնունդ տուած
հակադիր ուժը՝ մինչեւ որ վերա-
հաստատուի յարաբերական կայու-
նութիւնը միջ-պետական բնականոն
յարաբերութիւններուն մէջ: Նման
վերադասաւորումը կրնայ ընթանալ
տարերացին կամ մասամբ գիտակից
ու ծրագրուած կերպով: Բոլոր բնա-
գաւաններու եւ երեւոլիթներու յա-
տուկ ներքին ուժականութեան ու-
զարգացման անխուսափելի մէկ ար-
տարարութիւնն է ասիկա:

մայզանուրիւսն է առլիկա։
Իր գարզացման ներկայ հանգը-
ուանին, սակայն, միջազգային յա-
րաբերութիւններու տիրող դրու-
թիւնը դժբախտաբար շատ հեռու է
նման հաւասարակշռութեան մը գրե-
թէ բոլոր ստորոգելիներէն։ Առաջմն
հիւանդագին աշ ուժերու խօլարշաւ

Գրուի պահն է:
Քօղարկեալ, կողմնակի սպառ-
նալիքներու, վախի, կամացական յա-
րափոփոխ կէս-ճշմարտութիւններու
եւ կէօպելսեան խոշոր սուտերու
ալքիմիական ճարտար, անխիղճ օգ-
տագործմածք ինքզինք բեմին կեղ-
րոնը կը պահէ ինքնակոչ «փրկիչ-
ներու» այս խումբը: Կը վերածուի

Քմայածին, աննախատեսելի ուժի
մը որ կարծէք հաւատաքննիչ անսա-
ռարկելի հեղինակութեան մը ծիսա-
կան հանդերձան քով կը ներկայանաց-
հասարակութեան դիւրախաբլացն
խաւերուն:

Այս աճապարաբռիւնը կը կատարուի՝ ինքնասպանութեան եւ բիրտ ուժի վրայ հիմնուած ծալրացեղ կրօնական-աշաբեկչական շարժումներու հայթայթած պատրուակին ապահնելով – որ իր կարգին չմունանք, ուղղակի հակագողեցութիւնն է «քաղաքակիրթ» արեւմուտքի կողմէ եղած նոյնքան եւ աւելի բիրտ ու երկարատեւ կեղեգումի, շահագործման, նուաստացումի եւ այլամերժութեան:

Մէկ կողմէք՝ «անհաւաստներու»
շղթայագերծած համաշխարհային
գրուին դէմ իսլամական ճիհատի
(սուրբ պատերազմի) հռչակումը:

Միւս կողմէն՝ նոյնինքն նախագահ Պուշի բերնով նոյնպիսի այլատեացութեամբ տարագուած «իւլամական ֆաշիզմի» յարձակումներուն դէմ արեւմտեան արժէքներու պաշտպանութեան իսաչակրութիւնը – կարծէք մերօրեայ այլ իւրովի հակամարտութիւնը կարելի ըլլար նմանեցնել Համաշխարհային Երկրորդ Պատերազմին կամ անոր յաջորդող «ցուրտ պատերազմին», ու ազմական գործողութիւններու յատուկ որոշակի կառուցով ու կազմակերպչական տարրողութեամբ:

Դժբախտաբար, թէ՛ ահաբեկ
չութեան եւ թէ՛ հակա-ահաբեկչու
թեան այսպիսի ճահճացող անս
տոյգ առծակատումին կողմնացոյց
ցը այլեւս բանականութիւնը կա
րելի չէ նկատել ներկայ հանգրուա
նին: Ոճական-մշակութացին կար
ծը տարբերութիւններով հանդերձ
հակադիր երկու կողմերուն մօտե
ցումն ալ կը յատկանշուի ծալրա
յեղ աջ, մշուշապատ խորհրդա
պաշտութեամբ մը ուր անզիջո
կուրութիւնը չփոթուած է կրօնա
կան իրաւացի համոզման հետ
Օսմանեան բոնատիրութեան ե
ապա զաղթատիրութեան լուծի
տակ ճնշուած միջին-արեւելեա
երկիրներու մէջ դարերով տե
չկար հարազատորէն ընդդիմադիր
ու կազմակերպուած քաղաքակա
կուսակցութիւններուն: Ասոր հե
տեւանքով, միայն կրօնական հաս
տատութիւններու մէջ էր որ ատեն
ատեն արտայայտութիւն կը գտնէ
ին դժոխութեան ձայներ եւ ար
դարութեան - երբեմն ալ ազատու
թեան - կոչեր՝ յաճախ կրօնակա
երանգաւորումով կամ մեկնաբա
նութեամբ: Նման կացութեան տրա
մաբանութեամբ, զաղութային լու
ծը թօթափելէ ետք, կարգ մէ^ջ
միջին-արեւելեան մահմետակա
երկիրներու քաղաքական զեկավա
րութիւնը անցաւ կրերական իշ
խանութիւններու ձեռքքը: Իր ար
տայայտութեան յոռեգոյն պարա
գաներուն, ինչպէս Ալ-Քաիտակ
հետեւորդներուն մօտ առհասա
րակ, կրերապետական այս համա
կարգը կը յատկանշուի արհամար
հանքով կամ կարծրացած ատելու

թեածք մը՝ իր նախապաշտումները չբաժնող ողջ մարդկութեան դէմ, երբեմն նոյնիսկ այլադաւան կամ այլախոհ կրօնակիցներուն դէմ – բան մը որ, առաւել կամ նուազ չափով ու շեշտով, կարելի է գտնել բազմաթիւ այլ կրօնական հոսանքներու մօտ:

իսլամական ճիհատի փակուղի-
ին միւս ծայրը կանգնած է՝ հոգե-
խառնութեամբ անկէ դժուար զա-
տորոշչիլ նոր-պահպանողականնե-
րու եւ այլամերժ կեղծ-աւետարա-
նիչներու ամբոխ մը, իր նախագա-
հով - որ կը կարծէ թէ այլ
ժողովուրդներու եւ պետութիւնն-
ներու դէմ քանդիչ ամէն գործո-
ղութիւն ու վայրագութիւն ար-
տօնուած է՝ այնքան ատեն որ
յայտարարեն թէ ատիկա կ'ընեն
յանուն Յիսուս Քրիստոսի: Բնա-
կանաբար, կարելի չէ խելամիտ
որեւէ լուծումի մասին խօսիլ նման
կացութեան մէջ, ուր տարերացին,
տարտղնուած եւ ապակերոն իս-
լամական ոչ-պետական ահաբեկ-
չութիւնը կը ճակատի՝ զինաւորա-
բար ամերիկեան զանգուածային
աստիճանաշափի պետական կազ-
մակերպեալ տարատեսակին:

Ահաբեկչութեան դէմ Պուշին
վարչակազմի ձեռնարկած «պատե-
րազմը» փաստօրէն բազմապատիկ
աւելի անապահով դարձուց ած-
բողջ աշխարհ։ Իսկական պատե-
րազմի, կոտորածներու, ենթակա-
ռուցներու քայլքայման ու քաղա-
քացիական անվերջ կոխներու թա-
տեռառէմ եռան եռիկներ ոռո՞նք

Digitized by srujanika@gmail.com

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՓԱՌԱՊԱՆԾ 100-ԱՄԵԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ

ԵՐԱԽՏԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԵՐԵԿՈՑ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՄԵջ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԿԱՅՐՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ՀՈՎԱՆԱԿՈՐՈՒԹԵԱՄԲ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՑ. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԹԵՄԻ

ԱՆ ՍՐԲԱՏԱՌ ԿՈՆԴԱ

Կիրակի, Հոկտեմբեր 22, 2006, երեկոյեան ժամը 5:00-ին
Ա. Յ. Շ. Յ. Շ. Յ. Շ. Յ. Շ. Յ. Շ.

3225 N Glendale Blvd., Burbank, CA

170888 11915

Ն.Ս.Ա.Մ.Ի, Հ.Ա.Մ.Ի ԵՒ «ԿԱՅՈ»Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ

10,000 ՀՈԳԻՆԵՐ ՆԵՐԿԱՅ ԵՂԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ 15ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ՓԱՌԱՏՈՆԻՆ

Ծարութակուածէջ 1-էն

Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիչ Մարմնի անդամներ, հիւրեր, հայ եւ օտար մամուլի եւ հեռուստակայաններու ներկայացուցիչներ:

Կազմակերպիչ յանձնախումբի ատենապետ՝ Ընկ. Տօքթ. Համբիկ Մարաֆեան, հանդիսութեան բացումը կատարելով ջերմօրէն ողջունեց Հայաստանի անկախութեան 15րդ տարեդարձը եւ իր բարեմաղթութիւնը եւ մէջ ընդ մէջ ապրումով արտասանեց հայրենաշունչ քերթուածներ:

Օրուան գլխաւոր հանդիսավարուհի՝ Անահիտ Մարտիրոսեան ջերմ խօսքերով բաժնեց հայ ժողովուրդի մէծ ուրախութիւնը եւ մէջ ընդ մէջ ապրումով արտասանեց հայրենաշունչ քերթուածներ:

Հայաստանի անկախութեան տարեդարձը տօնախմբող հայ հասարակութեան չնորհաւորանքի եւ բարեմաղթութիւններու յատուկ հոչակագիրներ յղած էին Գալիֆորնիոյ Կառավարիչ՝ Առնոլի Շուացենելլը, Մերակուսական Պարագարա Պաքուր եւ Լու Անձելոս Գաւառի վերակացու՝ Մայք Անթոնովիչ:

Հայաստանի հիւպատոս Տիար Յարութիւն Կոնցեսն ելութ ունենալով համաօտ կերպով անդրադաւ ամցնող 15 տարիներու Մայր Հայրենիքի նուաճումներուն, միաժամանակ նշեց Ղարաբաղեան եւ տնտեսական հիմնահարցերը: Ան ըստ թէ աճած է օտարերկրեայ զբօսաշրջիկներու թիւը: Յատկանշական էր իր այն արտայայտութիւնը թէ՝ «Աճում է նաեւ Հայաստան ընդմիշտ վերադարձողներու թիւը, Ռուսաստանից, Վրաստանից, Իրանից, Նորմիսկ՝ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներից...»:

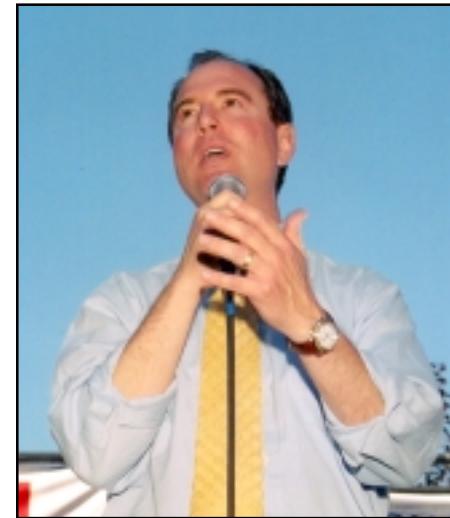
Իր խօսքին մէջ Տարիո ֆրումըր յայտնեց թէ շատ ուրախ է որ մէկ շաբաթու Հայաստան այցելած է եւ իր կարելին պիտի ընէ ամերիկեան գոնկը էմին ներս, Հայոց Յեղասպանութեան ճանաչման որոշում առնելու մասին:

Հայ ժողովուրդի մէծ տօնը չնորհաւորելով Աստամ Շիփ ընդգծեց որ՝ պիտի շարունակէ իր ճիգերը երկու երկիրներու միջեւ տնտեսական կապերու առաւել զարգացման: Ան բարձր գնահատեց ամերիկահայերու օգտաշատ ներդրումը երկրի տնտեսական եւ մշակութային յառաջընթացին համար:

Հայաստանի անկախութեան 15րդ տարեդարձին առիթով ողջոյնի ջերմ խօսքերով ելութներ ունեցան նաեւ «Քաջ Նազար» երգիծաթերթի գլխաւոր խմբագիր Յովհաննէս Պալայեան, ինչպէս նաեւ Վրէժ Աղաճանեան, Շահէ Քէօրօղեան եւ Ռուտիկ Յայութիկեան:

Փառատօնն ունեցաւ գեղարվեստական ճոխ յայտագրի բաժին մըն ալ, որուն իրենց մասնակցութիւնը բերին «Լիլիա» պարային համութը, մանկական երգերու մէկնաբան, երգչուհի Մակին, ջութակահար Մերուժան Մարգարեան, երգիչներ՝ Պապին Պողոսեան, էլօն Մարաֆեան, Յարութ Յակոբեան, Արմէն Ալոյեան, Սամուէլ Մահակեան եւ Հրաչ Պողոսեան:

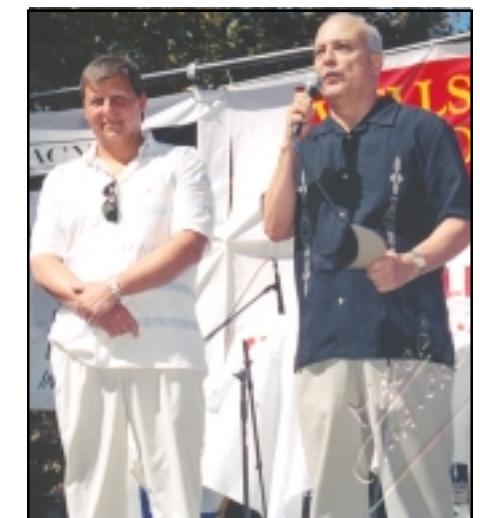
Օրուան անակնախաներու մաս կը կազմէին «Ռաբ» երգի կատարումն ու նորակազմ «Կայծ» նուագախումբի ելութը: Իսկ խումբի մէնսակատար երգիչն ալ՝ «յայտնութիւն» մը եղաւ, յանձինս Յարութ Տէր Դաւիթեանի, որուն հայրենա-

ԱտամՇիփ

Համբիկ Մարաֆեան եւ Տարիօ Մրոմբը

Արա Նահարեան եւ Ֆրէնֆինը Բերդուածութեան

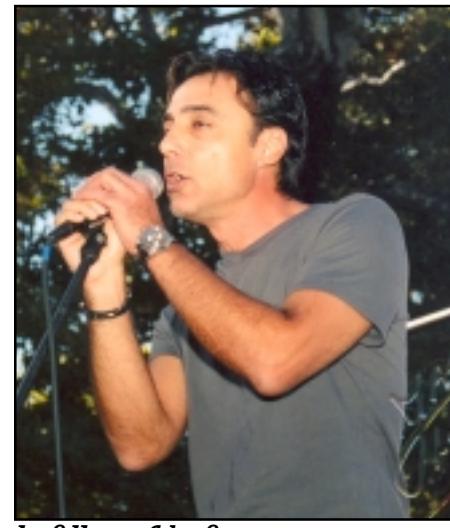
«Լիլիա» պարային համութը

«Կայծ» նուագախումբը

Յարութակորեան

Էլօն Մարաֆեան

Անահիտ Մարտիրոսեան

Միրական երգերն արժանացան գնահատանքի ծափողը յուներու:

Փառատօնի ընթացքին տեղի ունեցան նաեւ ընկերային խաղեր, մանուկներու եւ չափահամներու մրցաշարքեր: Շուրջ երկու տասնեակ տաղակարներու մէջ տեղի ունեցան այլազան նիւթերու վաճառք եւ ցուցահանդէս: Անթերի կերպով սպասարկուեցան հայկական եւ մի-

ջին արեւելեան ճաշեր, պաղպաղակ, մրգերին եւ զովացուցիչներ:

Մայրամուտէն ետք տակաւին կը շարունակուէր ժողովրդային երգն ու պարը: Ամէն մարդ ուրախ էր եւ յագեցած տօնական բարձր տրա-

մաղրութեամբ:

Կը չնորհաւորենք փառատօնի կազմակերպիչ յանձնախումբի բոլոր անդամները, իրենց բոլորանուէր աշխատանքին, օգտաշատ եւ յաջող ծրագրի իրագործումին համար:

ԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ

«ՔԱԶ ՆԱԶԱՐ»Ի ՆԱԽԱՉԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ ՇԱՄԼԵՏ ԳԵՂՐԳԵԱՆԻ ՀԱՄԵՐԳԸ

ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՂԻԿԱՆ

Շաբաթ, Սեպտեմբեր 9, 2006 երեկոյին ժամը 7էն սկսեալ ականատես եղանք արտաստվոր երեւոյթի մը զոր պարտք կը զգած ընթերցողներուն փոխանցել: Այս կը պատուհէր կիշնոտէլի «Հայ Սքուլ»ի շրջագիծն ներս, քանի որ կ'արժէ նկարագրել նաև մշակութամէր հանդիսատեսներուն շարան-շարան ուղղուիլ դէպի հանդիսապարահ: Այդ երեկոն «Հայ Սքուլ»ի մէծ օրերէն մէկը կարելի է նկատել: Ինքնաշարժի կանգառէն դէպի սրահ առաջնորդող մայթը ուղղակի կը յորդէր ամէն սեռի, եւ ամէն տարիքի մարդոցով, որոնք կը փութացին ներկայ գտնուիլ համերգի մը: Ընդհանրապէս նման առիթներով, սրահները քիչ անգամ լեցուն կ'ըլլան: Այս պարագային, սրահը կը յորդէր ներկաներով, մինչեւ ետեւի մասերուն վերջին աթոռները: Ամէն բանէ առաջ այս կը նշանակէր որ կազմակերպչական աշխատանքը լաւ դասաւրուած էր: Ի վերջոյ ձեռնարկի պատասխանատու Յովհաննէս Պալայեանն էր, արուեստի, մշակութի եւ մածուլի նուիրեալ մը: «Արքազն խենթ» մը եթէ կ'ուզէք, որ յոգիլ չի գիտեր, վհատիլ չի գիտեր, եւ կը շարունակէ իր երախտաւոր առաքելութեան մէջ: Ձեռնարկը դրուած էր Պալայեանի խմբագրած թերթին 35 ամեակին առիթով, առիթ՝ որ պիտի հանգամանօրէն նշուի գաղութիս մէջ: Այս երկրորդ անգամ ըլլալով Լու Անճելոս կ'այցէլէր երիտասարդ եւ Հայաստանի բարձրացող աստղ նկատուած Համբետ Գէորգեանը, իր 9 հոգինոց խումբով:

Օրուայ հանդիսավար՝ Ալֆ-

րետ Շաթրեանի կարճ եւ դիպուկ ներկայացումէն ետք, վարագոյրը կը բացուի եւ մենք կը տեսնենք նախ նուազախումբը, եւ ապա, խանդավառ ծափերու տակ, բեմ կու զայ համակրելի երգիչը: Առաջին երգին իսկ ներկաները արդէն հմայուած են: Այսպէս ամբողջ յայտագրի ընթացքին, ինչ ալ երգէր Համելետ, յաճախ կ'արժանանար ժողովուրդի բուռն ծափահարութեանց, երբեմն նոյնիսկ հուռական ամէնօրեայ վարժարանին, եւ զայն, բարերարուհի՝ Օրդ. Էլիզ Մերտինեանի անունով կոչեցին:

Մէկ խօսքով տեսակ մը երեւոյթ էր այս համերգը, որ ամերիկացիները երբեմն «happening» կը նկարագրեն:

Փոքը ընդմիջումով մը Համելետ Գէորգեան շուրջ երկու ժամ ժողովուրդը մագմիսացած պահեց իր տարբեր ժանրի երգացանկով, որ խելացի կերպով ընտրուած էր ժողովրդային, աշուղական, ոռմանթիք, ցեղագիտական, ազգային: Վերջին երգը մանաւանդ, Ռոպերթ խումբով:

Շար. էջ 19

INSURANCE COVERAGE CAN HELP YOU FINANCIALLY

I AM A PIECE OF PAPER BUT EVEN MORE

1. I am an idea.
2. I accumulate money.
3. I am a promise for the future.
4. I can help educate your children.
5. I can guarantee the continuity of business.
6. I provide cash if death cuts breadwinners income.
7. I am property that increases in value from year to year.
8. I lend money when you need it. With no questions asked.
9. I am tangible evidence that a man is a good husband and father.
10. I bring dignity, peace of mind, and security to the later years of life.
11. I am a declaration of financial independence, a charter of economic freedom.
12. I am the only thing that father can buy on the installment plan the mother does not have to finish paying for.
13. I am the financial guardian angel of the HOME.
14. I am your insurance policy.

MARONIAN

TEL: 818 500-9585 – E-mail: BMaronian@aol.com
805 E. Broadway, Glendale, CA 91205 www.ABAInsuranceServices.com

ՄԵՐՏԻՆԵԱՆ ՀԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱԿԱՆԻ ՎԵՐԱՄՈՒՏԸ

«... Ամրող արտով պիտի սիրեմ Հայրենիքս ու Եկեղեցիս միշտ պիտի խօսիմ Հայերեն....»

Տեղորէն՝ Պրմ. Յովհաննէս Ինժեներին իր բարի գալուստի խօսքը կը փոխանցէ աշակերտներաւ:

25 տարիներ առաջ, հայ դպրոցի եւ քրիստոնէական դաստիարակութեան հաւատացող խումբ մը նուիրեալներ, Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու այս հուաւոր ափերուն վլրայ հիմք դրին առաջին Հայ Աւետարանական ամէնօրեայ վարժարանին, եւ զայն, բարերարուհի՝ Օրդ. Էլիզ Մերտինեանի անունով կոչեցին:

Մեպտեմբեր 7, 2006ին, 25րդ անգամ ըլլալով, Մերտինեան վարժարանը կը բանար իր դուները, խանդավառ աշակերտներու, ծնողներու, ուսուցիչներու եւ հոգաբարձութեան կազմի անդամներու ներ-

կայութեան:

Զանգին հետ, աշակերտները, մանկապարտէզէն մինչեւ ութերորդ կարգ, բակին մէջ բարձրաձայն արտասաննեցին: «Հայ եմ ես... Ամբողջ սրտով պիտի սիրեմ Հայունիքի ու Եկեղեցիս, միշտ պիտի խօսիմ Հայերէն...» դրօշակի արարողութիւն կատարելու ընթացքին: Ապա վարժարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ բացման պաշտօնական հանդիսութիւնը աշակերտներու մասնակցութեամբ՝ հոգեւոր երգերով, շարականներով եւ սաղմոսասացու-

Շար. էջ 19

A SYMPHONIC COLLABORATION

CULTURAL ARTS CELEBRATION

FEATURING GUEST CONDUCTOR EDUARD TOPCHIAN
OF THE ARMENIAN PHILHARMONIC ORCHESTRA

FRIDAY, NOVEMBER 10, 2006, 7:30 P.M.
(Gallery opens at 7 p.m. Please arrive promptly.)

Lake Avenue Church
393 N. Lake Ave.
Pasadena, CA 91101

Azusa Pacific University's Symphony Orchestra and the Lake Avenue Chamber Symphony combine for this special evening of music. Guest artists include:

Eduard Topchian, conductor

Armenian Philharmonic Orchestra

Karen Kocharyan, cello

Armenian Philharmonic Orchestra

Duane Funderburk, piano

Azusa Pacific University, Lake Avenue Church

Alex Russell, violin

Azusa Pacific University, Lake Avenue Church

Tickets available September 18, 2006.

\$20 general admission (adults and seniors)

\$10 for students with I.D.

For tickets and additional information, call:

Pasadena (626) 844-4723

Azusa (626) 815-5494

massis Weekly

Volume 26, No. 34

Saturday, September 24, 2006

Armenia Marks 15th Anniversary Of Independence With Military Parade

Armenian army displaying its military might during Independence Day parade

YEREVAN -- Armenia put on the biggest show of its military might in seven years Thursday as it marked the 15th anniversary of its declaration of independence from the Soviet Union and received congratulations from U.S. President George W. Bush and other world leaders.

Hundreds of soldiers, military vehicles, towed artillery systems and other pieces of hardware paraded past the country's leaders standing on a podium erected in Yerevan's main square for the occasion. Thousands of ordinary people

were also present at the procession that was broadcast live by the main Armenian television stations.

The independence holiday marked for the past 15 years is dedicated to the September 21, 1991 referendum in which a crushing majority of Armenians voted to secede from the crumbling Soviet Union. Armenia's first post-Communist parliament formally declared independence two days later.

The military parade, the first since

Continued on page 4

Congressman Schiff Honors Armenian Independence With Speech on Floor of the U.S. House of Representatives

WASHINGTON, DC -- On the 15th anniversary of the Republic of Armenia's independence from the former Soviet Union Congressman Adam Schiff commemorated this important milestone in Armenia's history in the U.S. House of Representatives. Below are the remarks he made on the House floor.

"Mr. Speaker, today marks the 15th anniversary of the reestablishment of the independence of the Republic of Armenia. On behalf of the tens of thousands of Armenia Americans in my district, the largest Armenia community outside of Armenia, 'Oorakh Angakhooyan Or,' and congratulations to the people of Armenia on a decade and a half of freedom.

"Building upon the foundations of

the first Armenian Republic of 1918, today's Armenia has, in the years since it declared its independence from the disintegrating Soviet Union in 1991, strengthened democracy and the rule of law, promoted free-market reforms, and sought a just and lasting peace in a troubled region.

Continued on page 2

Governor Schwarzenegger Signs Legislation To Assist Victims Of The Armenian Genocide

SACRAMENTO -- Governor Arnold Schwarzenegger has signed SB 1524, legislation that provides relief to California Armenian Genocide victims, and their families, who are seeking legal action to recover assets that were lost or stolen during the atrocities against the Armenian people.

"The victims of these crimes against humanity and their families deserve a fair day in court to recover what is rightfully theirs," said Governor Arnold Schwarzenegger. "I am proud to stand with the Armenian people, who overcame adversity and contribute greatly to California's rich and diverse culture."

Under this law, any Armenian Genocide victim, heir or beneficiary, who resides in California may bring or continue a court action for a financial institution's failure to pay or turn over deposited or looted assets. This bill also extends the statute of limitation for filing a claim to December 31, 2016.

Every year since taking office, Governor Schwarzenegger has issued proclamations for the Armenian Genocide Commemoration. Last year, Governor Schwarzenegger signed SB 424, which permanently designates April 24 as a Day of Remembrance of the Armenian Genocide.

Armenia, Azerbaijan Trade Accusations At UN

NEW YORK -- Armenia and Azerbaijan have failed to hold potentially crucial peace talks in New York, accusing each other instead of hampering international efforts to resolve the Nagorno-Karabakh conflict.

The foreign ministers of the two South Caucasus foes sounded pessimistic about a near-term solution to the dispute as they addressed the ongoing 61st session of the UN General Assembly late Monday. Armenia's Vartan Oskanian said Azerbaijan is reluctant to accept international mediators' most recent peace proposals, while his Azerbaijani counterpart Elmar Mammadyarov accused Yerevan of avoiding further direct negotiations with Baku.

Oskanian and Mammadyarov were expected to meet on the sidelines of the Assembly session and try to kickstart the peace process that ran into trouble earlier this year. Officials have said that the talks

could pave the way for another, potentially decisive Armenian-Azerbaijani summit on Karabakh.

However, the two men failed to come face to face on Monday and were not scheduled to do so on Tuesday. Oskanian was only due to meet separately with the American, French and Russian co-chairs of the OSCE Minsk Group in New York.

Oskanian and other Armenian officials have said that the planned meeting of the foreign ministers was called into question by the General Assembly's decision earlier this month to discuss the conflicts in Karabakh and elsewhere in the former Soviet Union. The issue was included on the assembly agenda at the urging of Azerbaijan, Georgia, Moldova and Ukraine. Armenia has long resisted UN involvement in the Karabakh peace

Continued on page 4

Turkey's EU Entry 'Not Conditional On Genocide Recognition'

STRASBOURG -- The European Parliament renewed on Wednesday calls for Turkey to recognize the mass killings of Armenians in the Ottoman Empire as genocide, but said that is not a precondition for its accession to the European Union.

In a non-binding report highly critical of Ankara's compliance with EU membership criteria, the assembly said it "reiterates its call on Turkey to acknowledge the Armenian genocide, as called for in previous European parliament resolutions." However, EU lawmakers voted to remove a key clause that would have set genocide recognition as a precondition for Turkish membership in the bloc.

The clause had been included into the original version of the report that was approved by the parliament's Committee on Foreign Affairs on September 5. Turkey rejected that demand, with Prime Minister Recep Tayyip Erdogan saying that expecting Ankara to recognize the genocide is tantamount to "chasing a dream."

Reports from Strasbourg said that the precondition, which has been set in previous European Parliament resolutions, was deleted under pressure from the decision-making European Commission. Reuters news agency quoted European Commissioner Louis Michel as saying that keeping the clause in the text would mean "moving the goalposts."

Recognition of the Armenian genocide is not among the Turkish membership criteria that have officially been set by the EU's executive body and member

governments. Still, a number of EU nations, including France and the Netherlands, have separately termed the 1915-1918 mass killings a genocide, ignoring strong protests from Turkey.

In a related development, it emerged on Wednesday that the two largest Dutch political parties have removed ethnic Turks refusing to acknowledge the genocide from the list of their election candidates. The candidates include Ayhan Tonca and Osman Elmaci of the governing Christian Democrat Party. Tonca is one of the country's most prominent Muslim politicians and is chairman of an umbrella organization of Islamic groups known as CMO. The third evicted candidate, Erdinc Sacan, represented the opposition Labor Party.

According to the Associated Press, Tonca and Elmaci had initially said they will assent to the Christian Democrat Party's official position acknowledging the killings as genocide, but both later denied that in an interview with a Turkish newspaper.

"As a result of an interview in the Turkish paper Sabah, a discussion took place between the party and Mr. Elmaci and Mr. Tonca," the CDA said in a statement. "In this discussion it was determined that there is a structural difference of opinion over recognition of the Armenian Genocide."

It said the men will not be candidates and thanked them for their services. Labor's Sacan had never accepted his party's position accepting the genocide as a fact, reported the Associated Press.

Armenian Soldier Killed By Azeri Sniper

The Armenian Defense Ministry said Monday that an Azerbaijani sniper had killed an Armenian soldier. Warrant officer Garnik Melian was fatally shot in the chest Saturday near the Armenian city of Ijevan in what the ministry called an Azerbaijani cease-fire violation.

Clashes break out sporadically along the tense border, and the countries' presidents have traded increasingly bellicose statements.

Key Minister Branded ‘Criminal Element’

YEREVAN -- Opposition leaders on Monday accused the influential Minister for Local Government Hovik Abrahamian of representing “criminal elements” which they believe are playing a growing role in Armenia’s political life.

The accusations came as the leaders of major opposition parties held further discussions on their plans to form a broad-based “anti-criminal movement” that will confront the Armenian authorities. This was the first time they implicated concrete members of the government in illicit activities.

Garnik Markarian, the leader of a small party called Fatherland and Honor, alleged that Abrahamian has developed extensive business interest by illegal means and is therefore a vivid example of “criminal elements” holding power in Armenia. He said Abrahamian, who is one of the most influential members of the ruling cabinet, owns more than 60 big and small businesses, including just about every winery in his native Artashat district south of Yerevan.

The opposition allegations about the “criminalization” of power followed the recent influx of more wealthy and influential individuals into the governing Republican Party of Armenia (HHK) which was sparked by its far-reaching alliance with Defense Minister Serzh Sarksian. Government critics say their main mission is to help Sarksian and the HHK rig the parliamentary and presidential elections due in 2007 and 2008 respectively. The Republicans have vehemently denied the allegations, challenging their opponents to come up with concrete facts.

Opposition Blocks Government Bill On Property Confiscation

YEREVAN -- The Armenian opposition succeeded on Wednesday in blocking a controversial bill that would uphold the government’s power to confiscate real property and give it to private developers by citing “state needs.”

The government lacked only four votes to push the bill through parliament in the second reading. Poor attendance of the parliament session appears to have been instrumental in its rare setback in the overwhelmingly loyal National Assembly.

The draft law is supposed to regulate continuing demolitions of old parts of central Yerevan that has been the scene of a massive redevelopment in recent years. They have sparked angry protests by scores of people who have been evicted from their now demolished homes and claim to have not been properly compensated by the state.

The Armenian constitution stipulates that private property can be taken away by the state “only in exceptional cases involving overriding public interests, in a manner defined by law, and with a prior commensurate compensation.” However, the process has so far been regulated only by government directives. Armenia’s Constitutional Court effectively declared it illegal in April, but stopped short of ordering the authorities to return the increasingly expensive land to their former owners.

The government came up with the bill in response to the court ruling. The bill, if passed, will allow it to

But the allegations have been picked up by the Intellectual Forum, an opposition-linked organization uniting prominent intellectuals critical of the government. It was condemned at the weekend by a group of other renowned intellectuals mostly supportive of the Armenian leadership. In a joint statement, they described the verbal attacks as an “attempt to undermine our statehood” masterminded by unspecified “foreign agents.”

They were understood to primarily refer to Aram Karapetian, a pro-Russian opposition leader and the main initiator of the “anti-criminal movement.” Karapetian claimed on Monday that the statement was commissioned by Sarksian.

But one of the main authors of the statement, Meruzhan Ter-Gulanian, denied this, saying that its signatories were simply incensed with the Intellectual Forum’s claim that “Armenia has been turned into an international criminal base.” “If somebody makes such an evaluation of their own motherland, their own state, one might think that they are financed from abroad,” Ter-Gulanian told RFE/RL.

But as it turned out, not all of the signatories fully agreed with the statement’s content. Vartan Petrosian, a popular comedian, said he is against branding government critics as foreign spies. “I could have signed it with some reservations, but I had no time to edit the text,” he said.

Asked why he signed the statement, another, more prominent actor, Sos Sargsian, said, “To be honest, I don’t know. They brought it to me and said I have to sign it. And so I signed without getting into details.”

continue to tear down old houses by invoking “needs of the public and the state.”

But the opposition minority has fiercely resisted the proposed legislation, saying that the process would remain highly discretionary and result in more arbitrary practices. Opposition lawmakers were unconvinced even by a legal provision stipulating that financial compensation paid to house owners must be at least 10 percent higher than the market value of the confiscated properties.

The property valuation is already supposed to be market-based. However, many displaced families believe that their homes were worth much more than the modest sums they have received from the state.

Congressman Schiff Honors Armenian Independence

Continued from page 1

“With America’s help, Armenia is overcoming the brutal legacy of Ottoman persecution, Soviet oppression, Azerbaijani aggression against Karabagh, and the ongoing dual blockades by Turkey and its allies in Baku .

“Recognizing this progress, John Evans, the former U.S. Ambassador, said in 2004, that ‘ Armenia now has well-founded hopes for a prosperous and democratic future.’

“I am proud of the role that the United States Congress has played in strengthening the enduring bond between the American and Armenian peoples. This special relationship is rooted in our shared values and experiences over the course of more than a century. Among these shared values are a commitment to democracy, tolerance, religious freedom, human rights and the peaceful resolution of conflicts.

“In the 1890s, Clara Barton, the founder of the American Red Cross, traveled to Armenia to help the Armenian victims of massacres being perpetrated by the Ottoman Turkish Government.

“In 1915, as the Ottoman Empire began its campaign of genocide against the Armenian people, the U.S. Ambassador to Constantinople, Henry Morgenthau, documented and, at the risk of his own career, protested the ongoing massacres, death marches and other barbarities.

“Later, President Woodrow Wilson led the formation of the Near East Relief Foundation to help the survivors of the Armenian genocide, and spearheaded the international efforts to secure justice for the Armenian people and to support the first Republic of Armenia .

“Later, after the short-lived Republic of Armenia was annexed by the Soviet Union, Armenians here in America and around the world were key allies in our decades-long struggle against the Soviet threat to freedom. This cooperation contributed to bringing an end to the Soviet Union, to the rebirth of an independent Armenia , and to the democracy movement and self-determination of Karabagh.

“Armenia has made tremendous progress in building up a free-market-oriented economy over the past decade and a half. According to the Heritage Foundation/Wall Street Journal Index of Economic Freedom, Armenia is consistently ranked as a free economy, and is currently the 27th freest in the index’s 2006 rankings.

“Recognizing this, the United States has named Armenia as one of only a handful of countries to have qualified for assistance through the Millennium Chal-

lenge Account, a program which targets development assistance to countries that rule justly, invest in their people and encourage economic freedom.

“Armenia has also sought to integrate itself in the world economy as a member of the World Trade Organization, and I was pleased to join many of my colleagues in working to extend the Permanent Normal Trade Relations status to Armenia .

“Armenia ‘s economic accomplishments are more extraordinary when you factor in the crippling and illegal economic blockades imposed by Turkey and Azerbaijan . The blockades cost Armenia an estimated \$720 million a year and have forced more than 800,000 Armenians, close to a quarter of Armenia ‘s population, to leave their homeland over the past decade.

“The biggest challenge Armenia faces is the hostility of its neighbors. While the primary threat from Turkey is economic and diplomatic, Azerbaijan has been far more bellicose. Both Armenia and Nagorno Karabagh have demonstrated their commitment to a peaceful resolution of the Karabagh conflict through the Organization for Security and Cooperation in Europe . In contrast, Azerbaijan has taken reckless steps that have contributed to instability in a region of strategic and economic importance.

“Armenia’s Soviet past and the economic and security challenges it faces have impeded the country’s progress towards full democracy and the rule of law. Those of us who care deeply about Armenia and the Armenian people must continue to help Armenia to perfect its institutions and expand the rule of law.

“Mr. Speaker, nobody knows the need for broad engagement with Armenia more than the Armenian-American community, which has strong ties to its ancestral homeland. Armenian Americans have made contributions to every aspect of American life. From investor Kirk Kerkorian to Ray Damadian, inventor of Magnetic Resonance Imaging, to the multi-platinum rock band System of a Down, Armenian-Americans have enriched our Nation. They are also committed to contributing to an ever brighter future for Armenia . I have been privileged to work with many of the community on ending this government’s tragic failure to recognize the Armenian genocide, on ending the Turkish and Azerbaijani economic blockade, on securing aid to Armenia , and securing permanent normal trade relations with Armenia .

“Armenia has come a long way in 15 short years, and I look forward to much more progress in the years ahead.”

Turkish Author Elif Shafak Cleared In Controversial Book Trial

ISTANBUL -- A Turkish court on Thursday acquitted prize-winning author Elif Shafak of charges of insulting the nation in a book over the massacres of Armenians during World War I, saving the government from fresh embarrassment in its ties with the European Union.

Brussels nonetheless warned Turkey that purging its penal code of restrictions on freedom of speech, and not the acquittal of Shafak, 35, would convince the bloc of Ankara's commitment to human rights and democracy norms.

"The commission welcomes this recent judgment, this is obviously good news," said the European Commission's enlargement spokeswoman Krisztina Nagy in Brussels. However, despite the positive development, the fact remains that a Turkish court interpretation of an article of its penal code last year "is not in line with the European Court of Human Rights or with European standards in the area of freedom of expression," Nagy told reporters.

The Turkish court cleared Shafak on lack of evidence shortly after the trial began in a cramped courtroom in central Istanbul under tight security in case of violence by nationalist protesters.

Turkish Prime Minister Recep Tayyip Erdogan Thursday welcomed the acquittal, saying his government was open to reform proposals to boost freedom of speech. "Of course, the ruling concerning Mrs. Shafak has pleased me," Erdogan was quoted as saying by Anatolia news agency after an Istanbul court cleared the novelist of charges of insulting the Turkish nation

The ruling came after the prosecutor assigned to the case argued that she had not "denigrated the Turkish national identity", as alleged, in her best-selling novel "The Bastard of Istanbul" or "Baba ve Pic" (The Father and the Bastard) in Turkish.

Shafak, who gave birth to her first child last week, was not present in the courtroom. She was facing up to three years in jail if convicted on the charges leveled under a controversial penal code article that has been used to prosecute a string of intellectuals for views considered to be dissident.

The indictment was based on remarks by fictional Armenian characters in "The Bastard of Istanbul", originally written in English and released in Turkey in March 2006, becoming an instant bestseller. One of the book's characters speaks of "Turkish butchers" of a "genocide" while others talk about being "slaughtered like sheep" during the 1915-1917 massacres.

Shafak hailed her acquittal, but expressed concern over what she called a "culture of lynching" emerging against dissident views in Turkey. "I am very happy with the ruling, but I am concerned about what happened outside the courthouse," she told NTV television. "I am concerned about an idea

Elif Shafak

that has recently developed in Turkey, the idea that 'those who do not think like us are cooperating with the enemy,' she said.

After the hearing, there were short-lived scuffles outside the courthouse between supporters of Shafak and the group of nationalist lawyers who instigated the charges against the author for challenging the official line on the Armenian massacres. Police immediately stepped in to prevent the incident from developing and detained two people, NTV reported.

Shafak's trial was seen by the EU as a test of freedom of speech in Turkey, which began membership talks with the bloc on October 4 and is facing growing criticism for failing to implement rights reforms. Joost Lagendijk, a senior member of the European Parliament, said that Shafak's trial clearly demonstrated the need for Turkey to cleanse its penal code of restrictions on freedom of speech.

"I am happy for Shafak, but I believe Article 301 (of the Turkish penal code) must be amended," Lagendijk told AFP after the court hearing which he followed as an observer. "If not, there will be similar cases. Only the amendment of the article will satisfy the European Union," he said.

The EU, which is set to next month issue a report on Turkey's progress in membership talks, has already urged Ankara to amend the article to guarantee freedom of expression. Erdogan signaled the Turkish government might move to reform the provision, even though he insisted freedoms cannot be "limitless," Anatolia reported.

"The ruling party and the opposition can sit down together again to discuss this issue as laws are not eternal," he said. Referring to widespread criticism that the article is too vague and leaves too much room for interpretation, Erdogan said: "If there are alternative proposals to make it more concrete, we are ready to consider them."

Shafak's novel is a gripping tale between Istanbul and San Francisco of four generations of Turkish women and an American-Armenian family, the descendants of survivors of the massacres.

Senate Panel Bans U.S. Funding For 'Anti-Armenian' Rail Link

WASHINGTON, DC -- A key committee of the U.S. Senate has joined the House of Representatives in banning U.S. government assistance to controversial plans for the construction of a railway that would link Turkey with Georgia and Azerbaijan and bypass Armenia.

A legal amendment approved by the Senate's Banking, Housing and Urban Affairs Committee under pressure from Armenian-American lobbying groups late Thursday forbids the U.S. Export-Import Bank from financing any regional railroad that "does not traverse or connect with Armenia." The House passed a virtually identical bill in late July.

The ban is likely to be endorsed by the full Senate and signed into law by President George W. Bush. Bush administration officials have not voiced objections to the bill. Assistant Secretary of State Daniel Fried told Congress earlier this year that implementation of the \$400 million project discussed by the Turkish, Georgian and Azerbaijani governments "would not be beneficial to regional integration."

"Armenia is a valued friend of the United States and our government ought not to be supporting programs or initiatives in the South Caucasus that exclude that country from participation," said Rick Santorum, one of the two senators who introduced the amendment.

The Armenian Assembly of America (AAA), which has lobbied the U.S. government to thwart the project, hailed the Senate committee vote. "We commend the leadership of Senators Santorum and

[Robert] Menendez for introducing legislation that would prevent Armenia's neighbors from isolating her," the AAA executive director, Bryan Ardouny, said in a statement.

ExImBank is a federal government agency which provides loans, loan guarantees and insurance to support U.S. exports. The congressional ban will therefore also discourage private U.S. companies from investing in the Tbilisi-Kars-Akhalkalaki railway.

However, its significance has already been downplayed by Turkish and Azerbaijani officials who say Ankara and Baku have sufficient resources to finance the project. "We don't need ExImBank's assistance," Azerbaijan's Deputy Prime Minister Abid Sharifov said on July 27.

The head of Georgia's state railway, Irakli Ezugbaya, was reported to have announced last week that work on the 192-kilometer-long Georgian section of the planned rail link will be financed by a zero-interest loan to be disbursed by the Azerbaijani government. He said Baku and Tbilisi could sign a relevant agreement by the end of September.

The Armenian government argues that there already exists a railroad connecting Turkey to the South Caucasus via Armenia and that the regional countries should reactivate it instead of spending hundreds of millions of dollars on building a new one. The Kars-Gyumri rail link has stood idle more than a decade as part of the continuing Turkish economic blockade of Armenia.

Hrant Dink Indicted Again

ISTANBUL - An Istanbul court has indicted Turkish-Armenian journalist Hrant Dink for "denigrating the Turkish national identity" by calling the 1915-17 massacres of Armenians a genocide, his lawyer said on Monday.

Dink received a suspended three-month jail sentence in October for an article about the mass killings of Armenians under the Ottoman Empire. An appeal was rejected in July. The European Union condemned Dink's conviction at that point, and the journalist "granted an interview to a foreign news agency on the 1915 events, in which he employed certain words," as his lawyer put it, speaking to AFP.

If convicted again, the journalist will have to serve his original sentence plus a possible three more years. His lawyer Fethiye Cetin said the new proceedings had been sparked when Agos, the bilingual Turkish-Armenian weekly that Dink edits, reprinted excerpts from the July interview.

GENERAL CONTRACTOR BID REQUEST

Qualified Consulting firms are invited to submit combined Statements of Qualifications and Proposals by 5:00 PM, October 26, 2006 to assist the Authority with the continuation of its Federal Aviation Administration ("FAA") Part 150 Residential Acoustical Treatment Program ("RATP"). This combined Request for Qualifications and Proposals ("RFQ/RFP") is the result of FAA requirements for periodic rebidding of federally-assisted programs. This project will be financed using a combination of Airport and federal funds. This project is to acoustically treat approximately 859 residential units (comprised of single-family homes and multi-family buildings remaining in the Authority's current Noise Impact Area). The Authority remains committed to its DBE program and strongly encourages the participation of DBEs and small business in this contract. A Request for Qualifications/Proposal package can be obtained directly from the Bob Hope Airport Web site at bobhopeairport.com under Business Opportunities. All Proposers shall register with the Airport Engineering Department either via web site or in person. Proposals submitted by firms who have not registered with Airport Engineering will be considered non-responsive. A pre-proposal conference will be conducted on October 5, 2006 at 10:00 AM at the Burbank Airport Engineering Office, 2800 N. Clybourn, Second Floor, Burbank, California.

Ani Kavafian, Antonio Lysy to Launch Dilijan Series' Second Season at Zipper Hall

LOS ANGELES -- After a series of well-received performances in its initial season, the Dilijan Chamber Music Series is gearing up for its second season with an opening concert on October 1, 2006 at Zipper Hall in downtown Los Angeles. Featured artists include internationally renowned violinist Ani Kavafian, founding Artist Member of the Chamber Music Society of Lincoln Center, and widely acclaimed cellist and UCLA professor Antonio Lysy. They will be joined by Rachmaninoff International Piano Competition Gold Medalist pianist Robert Thies, LA Chamber Orchestra Principal Violinist Roland Kato, and the Dilijan Series' Artistic Director violinist Movses Pogossian. The program will consist of Beethoven's String Trio in G Major, Arno Babajanian's Violin Sonata (1959), and Johannes Brahms' Piano Quintet in F Minor.

Highlights of the 2006/07 season include three world premieres commissioned by the Dilijan Series, appearances by distinguished musicians such as oboist Allan Vogel, clarinetists Michele Zukovsky and Gary Bovyer, violinist Ida Levin, violists Paul Coletti and Brian Dembow, cellists Peter Stumpf and Tim Landauer, and pianist Norman Krieger, among others. The traditional light-

hearted holiday program in December features a guest appearance by bass virtuoso and storyteller Richard Hartshorne ("Dobbs"). During Dilijan's January program, Gaudeamus International Competition winner and Grammy nominee soprano Tony Arnold presents György Kurtág's monumental Kafka Fragments (1985) for voice and violin. The March program welcomes the Apple Hill Chamber Players (New Hampshire), known across the globe for their high quality music making, as well as their "Playing for Peace" initiative, which became the subject of Peter Rosen's heralded PBS documentary. The final concert of the season, in commemoration of the 92nd anniversary of the Armenian Genocide, features world renowned violist Kim Kashkashian in a program of music by Tigran Mansurian.

Founded by members of the Glendale, California-based Lark Musical Society, the Dilijan Chamber Series is dedicated to showcasing masterpieces of Western classical music, as well as popularizing Armenian chamber music. Tickets for each concert are available by calling (818) 572-5438, or at the door. Inquiries can be addressed to press.dilijan@larkmusicalsociety.com, or movses.dilijan@larkmusicalsociety.com.

Armenia, Azerbaijan Trade Accusations At UN

Continued from page 1

process, insisting that the Minsk Group remain the sole mediating body.

"It is difficult to hope for the breakthrough in the negotiations when Armenia rejects face-to-face meetings and refuses to take a constructive approach to solve existing problems," Mammadyarov said in his speech. He charged that the Armenians are defying international norms by insisting on international recognition of the Karabakh Armenians' right to self-determination.

Oskanian strongly denied this, arguing that Yerevan has largely accepted the Minsk Group's current peace plan that would allow the predominantly Armenian population of Karabakh to determine the region's status in a referendum. "One cannot blame us for thinking that Azerbaijan is not ready or interested in a negotiated peace," he said. "Yet having rejected the other two compromise solutions that have been proposed over the last 8 years, they do not want to be accused of rejecting the peace plan on the table today."

"Therefore, they are using every means available – from state violence to international maneuvers – to try to bring

the Armenians to do the rejecting. But Armenia is on record: we have agreed to each of the basic principles in the document that's on the table today," added Oskanian.

Azerbaijan's position on the Minsk Group plan remains unclear, with top aides to President Ilham Aliyev regularly lambasting the mediators for their refusal to push for a restoration of Azerbaijani control over Karabakh. Mammadyarov noted in that regard that agreement on Karabakh's status requires the "consent of both the Azerbaijani and Armenian communities of Nagorno-Karabakh," but made it clear that Baku is ready to consider only ways of ensuring its "self-rule within Azerbaijan." He also demanded Armenian withdrawal from "all the occupied territories of Azerbaijan."

Armenian officials insist that under the proposed peace deal, residents of Karabakh will be asked to vote for the region's independence, reunification with Armenia or return under Azerbaijani rule. The mediators have stopped short of publicly confirming this, saying only that practical modalities of the referendum would be decided "through further negotiations."

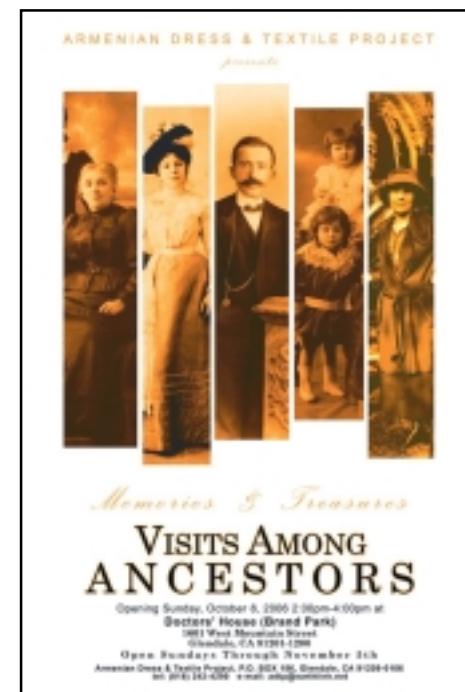
New Exhibit Pays Tribute To Women Of The Past Visits Among Ancestors

GLENDALE -- The Armenian Dress & Textile Project (ADTP), with initial funding from The Glendale Historical Society, announces Visits among Ancestors: Memories and Treasures at the historic Doctor's House Museum and Gazebo in Glendale's Brand Library Park, 1601 West Mountain Street, Glendale, CA 91201 which will run consecutively on Sundays from 2:00 to 4:00 pm starting October 8 and ending November 5.

ADTP's purpose is to add to the growing collection of dress and textile, currently housed in Los Angeles, and to expose to the Armenian and non-Armenian public how women's dowry items, textiles, clothing/costumes and stories are a means to identify one's family ties and history.

This exhibit will feature newly loaned and donated clothing, textiles, and personal belongings of Armenian families, obtained both locally and nationwide, who emigrated from central and western Turkey and came to the United States early in the 20th century.

ADTP founder Tina Demirdjian and ADTP textile experts Sofi Khachmanyan and Carol Tuntland will provide the interpretive tours. Additionally, this exhibit pays special tribute to and is in memory

of Mirielle Kalfayan, poet, friend, and supporter of ADTP.

The Armenian Dress & Textile Project (ADTP) began in 1998 after the discovery of 100-year-old family dowry items and costumes from Turkey. This material culture had survived the Armenian Genocide of 1915, overseas migration, and time. Digital photographs available..

Armenia Marks 15th Anniversary Of Independence

Continued from page 1

MiG-29 fighter jets, and helicopter gunships roared overhead in the meantime.

The high-profile event did not feature tanks and other armored vehicles with caterpillar tracks that could damage asphalt covering the repaired streets of central Yerevan. The Armenian authorities instead put on display what appeared to be new surface-to-surface rockets with a firing range of up to 110 kilometers. The displayed weaponry also included Russian-made Krug, Osa and S-125 anti-aircraft missile systems that make up Armenia's air defenses.

ՎԱՐԴՈՒՄ ԱՐԱՅ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԵԶ
(200 ՀՈԳԻԻ ՀԱՄԱՐ)

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA
ՄԱՆՐԱԿԱՆԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՇԵՂԱԶԱՆԵԼ
(626) 797-7680 (626) 398-0506

ՎԱՐԴԱԱՆՑ ՏԱՐԺՄԱՆ ՓՈՒԼԵՐԸ

(ՆԱԽԱՏԵՍՆՈՒԹՄ Է ՎԱՐԴԱՆԱՆՑԸ 2007.ԻՆ ՆԵՐԼ ՀԱՍՏԳՎԱՅԻՆ
ՄԵԾ ՃՈՒՔՈՎ. ԱՅԴ ԱՌԹԻՒ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ՅՈՂՈՒԱԾԱՅԻՆ
Ա. ՄԱՍ Է ՍՈՅՆ ԳՐՈՒԹԻՒՆԸ)

ԴՈԿՏ. ԳԵՂՐԳԻ ԽՐԱՊԵԱՆ (Ծարունակուածնախորդ քիւէն)

ՏԱՐԵՐԱՅԻՆ ԱՊԱՏԱՄԲՈՒԹԵԱՆ ՓՈՒԼ

Իւրայստուկ ապստամբութիւն
է այս: Մի կողմից այն ապստամ-
բութիւն է Շահին Շահի դէմ,
Սասանեան տիրապետութեան դէմ,
իսկ միւս կողմից, առնուազն սկզբնա-
կան օրերին, այն բողոք, անհնա-
գանդութիւն, ապստամբութիւն էր
պարսկական արքունիքից վերա-
դարձող «ուրացող» իրենց տէրե-
րի՝ նախարարների դէմ: Առաջինը
ծաւալուեց, մեծացաւ, իսկ երկրոր-
դը, դադարեց, երբ ակնյայտ դար-
ձաւ վերադարձած նախարարների
իրական ծրագիրը: Մնաց լոկ հա-
կավասակեան պայքարը:

Հակապարսկական շարժումը
սկսուեց որպէս ժողովրդական տա-
րերային ազստամքութիւն, որտեղ
զինուորագրեալ էին ժողովրդի բո-
լոր խաւերն ու շերտերը՝ աշխար-
հականներ ու հոգեւորականներ,
կանաչք ու տղամարդիկ, ազատներ
ու անազատներ, գիւղացիներ ու
քաղաքացիներ: Այն զեկավարուում
էր Սուրբ Սահակ Պարթեւի եւ
Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոցի անմիջա-
կան աշակերտների, գիտնական
մարդկանց՝ Կաթողիկոս Յովհանէփ
Պաղճացու եւ Ղեւոնդ Երէցի կող-
մից:

Մեր մատենագիրները ապստամքութեան մասնակիցներին բնութագրելու համար օգտագործում են «Քրիստոսի նուիրեալներ» արտայայտութիւնը: Դերենիկ Դեմիրճեանը իր կոթողային երկում՝ «Վարդանանքում» նախընտրում է Նկատի ունենալ ժողովրդին, ժողովրդական շարժման նուիրեալներին: Նա, եկեղեցի իր ժամանակի ու պայմանների ընձեռած հնարաւորութիւնից կետրոնական է դարձնում շարժման ժողովրդական կողմը՝ դրա մէջ ներառնելով նրա միւս բոլոր երեսները՝ մանաւանդ կրօնականը: Վարդանը ներկայանում է որպէս ժողովրդական շարժման ղեկավար ու ներկայացուցիչ, իսկ Վասակը՝ հակաժողովրդական: Այս ճանապարհով նա կարողանում է հայ եկեղեցին ներկայացնել որպէս ազգապահան ոյժ, կարողանում է դուռընալ յաջորդող դարաշրջանների ազգատագրական պայքարի մեկնաբանութեան ու ըմբռնման, կարողանում է բացայացնել հայ պատմավէպի առաջադիմական ու լուսաւորչական խորքը, կարողանում է կապել ազգային աւանդական հայրենասիրութիւնը «Խորհրդացին հայրենասիրութեան» հակացութեան հետ: Բայց նա, մնալով այդ շրջանակներում, հնարաւորութիւն չի ունենում բացայացնելու վարդանանցի կրօնականաստուածաբանական նորարարութիւնները, նրա դերը Արեւելքի քրիստոնէական եկեղեցիների պատմութեան մէջ, նրա ազգատագրական գաղափարախօսութեան խորութիւնը, նրա միջազգային նշանակութիւնը: Մեծ վարպետը կերտեց հայ ազգի հոգին արտացոլող հերոսական կերպարներ, մեծ զաղափարների համար պայքարելու պատրաստ նուիրեալներ, մարդկութեան ներշնչող ու ղեկավարող յաւերժ կենդանի գաղափարակիր կերպարներ: Դերենիկ Դեմիրճեանին մեծապէս պարտական է ոչ միայն հայ

զրական գեղարուեստական միտքը,
այլ նաեւ արդի հայ պատմագրու-
թիւնը՝ նրա նորաբարութիւնների
ու բարդ ու կնճռոս հարցերի
մեկնաբանութիւնների համար։ Մեր
սոյն գրութեան մէջ մենք փորձ ենք
անում վերլուծելու նաեւ այն հար-
ցերը, որոնք թափու էին Խորհրդա-
յին շրջանում։

Եղիշէն ու Փարպեցին միտում
են Վարդանի եւ Վասակի խմբակ-
ցութիւնների առաջացումը,
դրսելորումը ու նրանց միջեւ
ծնունդ առած բուն հակամարտու-
թեան ծագումը որոնել տարերային
ապստամբութեան փուլում, թէեւ
Վասակի անցեալ զործունէկութեան
մէջ նրանք նկատում են վտանգա-
ւոր թուլութիւններ ու սալթա-
քումներ, մանաւանդ հաւատի հար-
ցերում եւ միջ-նախարարական յա-
րաբերութիւններում։ Փարպեցին
ընթերցողի ուշադրութիւնը հրա-
ւիրում է այն փաստի վրայ, որ այդ
օրերին, զանազան պատճառներով,
Վարդանը աւելի հեղինակութիւն է
վայելել, քան Վասակը։ Վարդանը
ներկայացւում է որպէս բնական եւ
ուժեղ զեկավար, երբ Վասակի բարձր
աւելի բարձր էր, երբ Վասակի
իշխանութիւնը աւելի մեծ էր։ Այս
չէր կարող չար նախանձ չառաջաց-
նել Վասակի մօտ ու չսրել նրա
յարաբերութիւնները Վարդանի
հետ։

Այս հիմքերից են ներկայութեան միտքը մեզ
ներկայացնում է Վասակ Սիւնիի
երկու կերպար. սկզբից եւ այդ
բացասական գծեր ունեցող կերպարի
տէր Վասակը եւ տարբեր հանգա-
մանքների բերումով դաւաճան դար-
ձած Վասակը, կամ Վարդանի խմբի
ապստամբութեան քաղաքականու-
թեան հակադրուող Վասակը: Նկա-
տենք, որ ժամանակակից Կորինը
(380-450), որը չի ապրել մինչեւ
Աւարայրի ճակատամարտի ժա-
մանակները, նախապատամբական
շրջանի երիտասարդ Վասակ Սիւնի-
ին բնութագրում է որպէս Սուրբ
Սահակ Պարթեւի եւ Սուրբ Մես-
րոպ Մաշտոցի գործին նուիրուած
հաւատարիմ նախարար: Հանգա-
մանքների բերումով ժողովրդա-
կան տարերային ապստամբութեան
դեկավարութիւնը իրականացնում
է հոգեւորականութիւնը: Հիմքեր
կան ենթադրելու, որ եթէ չլինէր
յաղթական ժողովրդական ապս-
տամբութիւնը չէր լինի նաեւ հա-
կապարսկական զինուած պայքա-
րը, չէր լինի Աւարայրն ու Նուար-
սակը: Վարդանանց շարժումը
խարսխուած եւ իմաստաւորուած է
ժողովրդական հայրենասիրութեան,
ազատատենչութեան, հետեւողակա-
նութեան, վճռականութեան վրայ,
ժողովրդականացուած քրիստոնէ-
ական հաւատի եւ եկեղեցափրու-
թեան մոռա:

«Կեղծ ուխտադրուժների»
կողմից ուղարկուած սուրհանդակ-
ների բերած լուրը մտահոգում ու
տակնուվրայ է անում հայրենի բնակ-
չութիւնը: Եղիշէն աւելի ուշադրու-
թիւն է դարձնում այն կազմակերպ-
չական աշխատանքների վրայ որ
ծաւալում է հայրենի բնակչութիւնը:
Անմիջապէս պատուիրակութիւններ
են ուղարկուած ամէնուր, բնակչու-
թեան նախապատրաստում են բօթը
քաջաբար ու կազմակերպուած կեր-
պով դիմագրաւելու համար, նշա-
նակուած են տեղական ապստամբու-
թեան ղեկավարներ: Փարափեցին պատ-

կերում է այն ատելութիւնն ու
անմիջական հոգեբանական պոռութ-
կումը, մերժողական կեցուածքը, որ
կանայք, ծնողներ, որդիներ ու հար-
սեր ցուցաբերում են ուրացողների
նկատմամբ:

Մողերը պարսիկ զինուորա-
կանների ուղղեցութեամբ եւ աշ-
խարհիկ ու հոգեւոր հայ զեկավար-
ների հետ Հայաստան եկան մի
տարուայ ընթացքում քանդելու եկե-
ղեցիները, դրանց փոխարէն ատրու-
շաններ կառուցելու եւ Հայաստանի
ողջ ժողովուրդին կրօնափոխ դարձ-
նելու առաջադրանքով: 449-ին Հա-
յաստան համելով նրանք կանգ
առան Մեծ Հայքի, Այրարատ աշ-
խարհի Մալկոտն գաւառի Անգղ
գիւղաքաղաքում, որը գտնուում էր
Արածանիի ափին: Այն հայոց զօրքի
ամառանոցն էր: Հաս Պտղոմէոսի
այնտեղ դեռ հնուց գոյութիւն է
ունեցել մողերի խոշոր համայնք:
Երբ Շահին Շահի առաքեալները
փորձում են քանդել այնտեղի եկե-
ղեցին, բնակիչները, Ղեւոնդ Երէցի
գլխաւորութեամբ սպաննուում, ծե-
ծում ու վտարում են նրանց: Նոյն
ճակատագրին են արժանանուում նաեւ
նոյն գաւառի Զարեհաւան բնակա-
վացը ներթափանցած պարսկական
ուժերը: Շապուհ Բ.-ը այդ բնակա-
վացը քարուքանդ էր արել ու բռնի
ուժով այնտեղի բնակիչների զգալի
մասը, շուրջ տասը հազար, տեղա-
փոխել էր Պարսկաստան: Այս ան-
գամ Յովսէփ Կաթողիկոսի գլխաւո-
րած տեղական ապստամբական ու-
ժերը կարողացան իրենց վրէժն
առնել: Աստիճանաբար ժողովրդա-
կան ապստամբական շարժումը սկսեց
տարածուել երկրով մէկ: Պարսիկները
խուճապահար վերադառնուում էին
իրենց երկիրը: Միսալ ու վտանգա-
ւոր կը լինէր այն անտեսելը: Եկել էր
ժամանակը որպէսպի Տիգրոնից եկած
նախարարները բացայատեն իրենք
իրենց ու իրենց ծրագիրը: Հասու-
նացել էր պահը տարերացին ապս-
տամբութիւնը կազմակերպուած զին-
ուած պայքարի վերածելու:

Տարերային ապատած բութեան
փուլն էլ, միւս նախորդների նման,
յաղթանակով է վերջանում։
Փարպեցիի կարծիքով, Վար-
դան նպատակայարմար չի գտնում
զինքի դիմելու որոշումը Վասակին
յատնել, քանի որ նրան չէր վստա-
հում։ Նա նախընտրում է նախ
հարցը իր բոլոր մանրամասնու-
թիւններով քննարկել իրեն համար
աւելի վստահելի նախարարների
հետ։ Երբ այդ գաղտնիքին տեղեակ
է ուառնում Վասակ Ալիւնին, Վար-

ԱՐՄԱԻԻՐԻ ԹԵՍԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԳԵՐԱ. Տ. ՍԻՆՆ
ԵՊԱ. ԱԴԱՄԵԱՆ ԿԱՅՑԵԼԵ ԱՐԵՒՄԵԱՆ ԹԵՍ

Արմաւիրի Թեմի Առաջնորդ՝
ԳԵՐՅ. Տ. ՍԻԾՆ ԵՊՍ. ԱԴԱՄԵԱՆ
ՀԻՒՐԱԲԱՐ Կ'Ացցելէ Հայց. ԵԿԵԼԵՎՈՒ
ԱՐԵՎՄԹԵԱՆ ԹԵՄԻ:

Բարձրաստիճան հիւր հոգեւորականը Շաբաթ, Սեպտեմբեր 23ին այցելեց Առաջնորդարան եւ հանդիպում մը ունեցաւ Թեմակալ Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Յովնան Արքեպիսկոպոս Տեղական Հետ.

Կոպտա Տէրտիկընամի հետ:
Առաջնորդ Սրբազն Հօր հրա-
ւէրով, Գերշ. Տ. Սիոն Եպս. Աղամ-
եան Կիրակի, Հոկտեմբեր 1ին, ՎԱ-
ՐԱԳԱՅ ՍՈՒԻՐԲ ԽԱԶԻ Տօնին օրը
պիտի Պատարագէ եւ քարոզէ Պըր-
պէնքի Հայց. Առաքելական Եկեղեց-
ւու մէջ (Պատճենուառան):

դան Մամիկոնեան աւագ Նախարարների ու բարձրաստիճան հոգեւորականների ուղեկցութեամբ ներկայանում է Մարզպանին՝ հարցը քննարկելու համար։ Կատարուած իրողութեան առաջ գոնուելով Վասակ ստիպուած համաձայնուում է միասնական ճակատով պայքարել Շահին Շահի դէմ։ Բոլորով երդում են Աստուածաշնչի վրայ ու կնքում միասնութեան ուխտ։

Խիստ ուշագրաւ է մողպետի
եւ Վասակ Սիւնիի այն երկինօսու-
թիւնը որ Եղիչէն հաղորդում է իր
գրքում։ Իր առաքելութեան ու
առաջադրանքի մէջ ձախողուած,
պարտուած ու վիրաւորուած մող-
պետը տարերային ապստամբու-
թիւնից յետոյ մի յետադարձ հայ-
եացք է նետում Սասանեանների
հակաքրիստոնէական հալածանք-
ների պատմութեան վրայ եւ անում
ուսանելի եզրակացութիւններ։ Նա
Վասակին յայտնում է, որ ինքը
Շահին Շահին խորհուրդ է տալու
դադարեցնել հակաքրիստոնէական
արշաւը, քանի որ անհնարին է
հայերին բռնի կերպով կրօնափո-
խել, քանի որ հալածանքի պայ-
մաններում նրանց հաւատն ու նուի-
րումը աւելի է ուժեղանում ու
արժատաւորուում։ Միաժամանակ
մողպետը մեղադրում է Վասակին
այն բանում, որ որպէս հայ զեկա-
վար ու քրիստոնէական հաւատին
ծանօթ անձնաւորութիւն իմաս-
տութիւնը չունեցաւ թագաւորին
յայտնել այդ իրողութիւնը։ Աւե-
լին։ Նա Վասակին վախեցնում է,
որ եթէ հայերը դատարկեն երկիրը
ու հեռանան Շահին Շահը դաժա-
նորէն կը պատժի նրան։ Վասակ
պատահանում է.« Այդ բոլոր
խրատներդ ճշմարիտ են, բայց այն
ինչ մենք սկզբում չհասկացանք,
դու տեսար, եւ այժմ սաստիկ
զղացինք։ Իսկ այժմ ինչ որ ասում
եմ արա, եւ քեզ լաւ կը թուայ։ Մի
քիչ համբերութիւն ունեցիր եւ քո
այս խորհուրդը ծածկիր շատերից։
Բայց յայտնիր այն մարդկանց,
որոնց ես կամեմ, մինչեւ ես ոյժ
հաւաքեմ, օգնական գօրդ կանչեմ։
Գուցէ կարողանամ եկեղեցու այդ
ուխտը երկիֆեղել։ Եւ եթէ կարողա-
նամ այդ այդպէս անել, այնուհե-
տեւ գիտեմ, որ արքայական հրա-
մանն էլ կարող եմ կատարել։»
Այստեղ մի բան անվիճելի է։ Այդ
ժամանակաշրջանում Հայաստանում
հոգեւոր ու աշխարհիկ վերնախա-
ւի շրջանակում նման բացասական
կարծիք կար Վասակ Սիւնիի մա-
սին։

Իսկ ԿիրԱԿԻ, Հոկտեմբեր 8ԻՆ
Սիոն Սրբազն պիտի Պատուարագէ
եւ քարոզէ Հայիվուախ Սուրբ Յովլ-
հաննու Կարապետ Հայց. Եկեղեցւոյ
մէջ: Սուրբ Պատուարագը պիտի սկսի
առաջ առէան: Դա՞ք 11:00Կմ:

առաւաօտենան ժամը 11:00ին:
Սիրո Սրբազն ծննած է Պարս-
կաստան; Կուսակրօն Քահանայ (Աբե-
ղայ) ձեռնադրուած է 1987ին, իսկ
Եպիփակոպոս Օծուած է 2001ին
Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենացն

Հայոց Կաթողիկոսի ձեռամբ:

Սրբազն Հայրը ամենայն ձեռն-
հասութեամբ կը վարէ առաջնոր-
դական իր պաշտօնը եւ շինարարա-
կան աշխատանքներով աւելի կը
պայծառացնէ Արմաւիրի թեմի հո-
գեւոր առաքելութիւնը:

Հաւատացեալներ սիրով կը հրա-
ւիրուին Սուրբ Պատարագի արարո-
ղութեամ, միամնաբար աղօթելու եւ
լմելու հիւր հոգեւորականին պատ-
գամը:

ՅՈՒՆԻՎԵՐՍԱԿՈՂՈՍ ՊՈՂԱՐԵԱՆ

Վախճանման Տասներորդ Տարեկան Առիթը (1904-1996)

ԴԿԸ. Տ. ԶԱԼԻՀՆ Ա. ՔՀՆՑ. ՄՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Երուսաղէմի Ս. Յակոբեանց վանքի ուխտապահ միաբան, գլուխական եւ ձեռագրագէտ Նորայր Արքեպիսկոպոս Պողարեան 93 տարեկանին կը վախճանէր 1996 թուի Դեկտեմբեր 19-ին, իր ետին ձգելով անկրկնելի վաստակ, 1988 թուին, առանց որեւէ հանդիսութեան նշելէ ետք իր քահանայական ձեռնադրութեան 60-ամեակը: Նորայր արքեպիսկոպոսի վաստակը նոյնացաւ իր կեանքի նապատակին հետ որպէս իրաւ հոգեւորական երբ ան լրացուց 4000-է աւելի հացերէն ձեռագիր մատեաններու ցուցակագրութիւնը՝ 11 մեծաղիր հատորներու հրատարակութեամբ, դաստիարակելով նաեւ Երուսաղէմի Ընծայարանի ապագայ հոգեւորականները:

Ծնած Ամթափ 1904 թուականին, որդին էր Այնթապի աւագերէց Գարեգին Ա. ՔՀՆՑ. Պողարեանի, որ եղիշէ Դուրեան մեծանուն պատրիարքի կողմէ ընդունուելով աշակերտեցաւ պատրիարքին ու Բարգէն եպիսկոպոս Կիւէսէրեանին: Աբեղայ ձեռնադրուեցաւ Դուրեանի ձեռամբ 1928 թուի Յունիսի 22-ին, իրեն օծակից ունենալով իր հայրենակիցը՝ Տիրան արքեպիսկոպոս Ներսէյեան, որն սքամին Դուրեան պատրիարքէն Անգլիա ուղեւորեցան երկու տարի ուսանելու համալսարանական կրթարաններու մէջ:

Նորայր Սրբազն, երբ նոր ստացեր էր վարդապետական մասնաւոր աստիճանները, Անթիլիասի նորաբաց դպրեվանքին որպէս տեսուչ կը հրաւիրուէր 1935-ին, յա-

ջորդելով վերատեսուչ Շահէ արքեպիսկոպոս Գասպարեանին, ու մնալով իր պաշտօնին վրայ հինգ տարիներ: Գէորգ Զ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին եպիսկոպոս կը ձեռնադրուէր 1951 թուին, իրեն օծակից ունենալով Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վագէին Ա. եւ Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարք Եղիշէ Տէրտէրեան:

«Մայր Յուցակ Ձեռագրաց Սրբոց Յակոբեանց» կոչուած 4000 ձեռագիրներու հմայ հատորներէն զատ, Նորայր արքեպիսկոպոս Սի՛ն ամսագրին մէջ եւ այլուր հրատարակած է աւելի քան 690 յօդուածներ՝ բիշած հին ձեռագիրներու յիշատակարաններէն, գրիշներէն ու ծաղկողներէն, երեւան բերելով անձանօթ մնացած բազմաթիւ պատառիկներ, պատմագրական նիւթեր, թուականներու, տեղանուններու եւ անձնանուններու ճշգումներով:

«Յուցակ» ներու երկրորդ հասորը ի լոյս ընծայեց 1953 թուին որ շարունակութիւնը եղաւ Արտաւագդարքեպիսկոպոս Սիւրէմէնանի առաջին հատորին, որ հրատարակուած էր Ս. Ղազար 1948-ին, որ կ'ընդգրկէր թիւ 1-140 ձեռագիրները: Նորայր Սրբազնի Բ հասորը կը նկարագրէր թիւ 141-240 ձեռագիրները: Յաջորդ հասորը, 1960-ին, կ'ընդգրկէր 560 յաւելեալ ձեռագիրներ եւս, լրացնելով 700 գրչագիրներու նկարագրութիւնները: Նորայր եպիսկոպոս, որ 1973-ին վագէին Ա. Ամենայն Հայոց Հայրապետէն գնահատուեցաւ ու արքեպիսկոպոսութեան բարձրացաւ, վանքի ձեռագրատան տեսչութիւնը վարեց խղճամիտ եւ բազմարդիւն կերպով:

43 տարիներ՝ 1949 թուականէն սկսել:

Գաղափար մը տուած ըլլալու համար կատարուած աշխատանքի մասին, նախ կը նշեմ 1953 թուի իր Բ հասորին մէջ պարունակուած 100 ձեռագիրներէն մի քանին, եւ ապա մի քանի նմոցներ՝ 1971 թուին հրատարակած իր հինգերորդ մեծաղիր հասորին: Ասոնցմէ առաջինը, Սրբազն հեղինակը յատուկ մակագրութեամբ տողերս գրողին նուիրած էր, երբ ան 1955-ի Յունուարին առաջին անգամ ըլլալով Երուսաղէմ կ'այցելէր, ընկերանալով Բերիոյ թեմի առաջնորդ Զարեհ Եպիսկոպոս Փայասլեանին:

Այդ հասորին 100 ձեռագիրներուն մէջ աչքի կը գարնէին պատմիչներու բնագիրները եւ շարք մը մեկնութիւններ, ճառընտիրներ, «Դատաստանագիրք»ի տարբերակներ եւ Եւսեբիոս Կեսարացիի «Պատմութիւն Եկեղեցոյ» գիրքին թարգմանութիւնը: Նոյն հասորի թիւ 230 «Ժողովածոյ»ն Երուսաղէմի Ս. Փրկիչ վանքին մէջ 17-րդ դարուն գրուած ձեռագիր մըն է ուր կան Ազաթանգեղոսի, Մովսէս Խորենացիի, Փաւստոս Բիւզանդի եւ Եւսեբիոս Կեսարացիի բնագիրները: Իսկ թիւ 216 ձեռագիրը Գրիգոր Տաթեւացիի «Հարցմանց Գիրք»ը կը պարունակէ՝ գրուած Պոլսոյ մէջ դարձեալ 17-րդ դարուն: Նոյն հասորին մէջ կան նաեւ «Ճառընտիրը» մը, Միհիթար Գօշի «Դատաստանագիրք»ին լման օրինակ մը, Թովմա Ալծրունիի «Տանն Ալծրունեաց Պատմութիւն»ը՝ Միւր Եպիմանդակութեամբ:

Իսկ խօսելով «Յուցակ»ներու հինգերորդ հասորի մասին, հարկ է նշել որ Նորայր արքեպիսկոպոս 604 էջերու մէջ ցուցակագրած է 335 մատեաններ, մինչեւ թիւ 1700, ուրկան 80 շարականներ, 81 ժողովա-

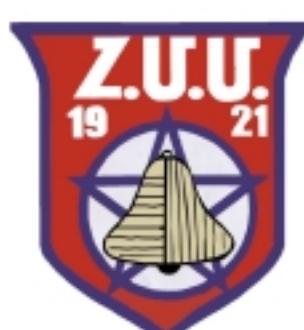
ծուներ, եւ 3 Աւետարաններ՝ 85 մանրանկարներու նմանահանութիւններով:

Առանձին արժէքաւոր գիրքերու հեղինակ եղած է նաև Նորայր Արքեպիսկոպոս Պողարեան, 1958-ին հրատարակելով Յովհաննէս Թլկուրանցիի «Տաղագրք»ը, «Հայ գրողներ Ե-Ժի դար՝ 1971-ին, «Գրիգոր Ակներցիի «Թաթարաց պատմութիւն»ը, «Կնիք Հաւատոյ» հատորին քննական վերահատարակութիւնը, «Կանոնագիտութիւն», «Վանասուր» եւ «Հայ Եկեղեցւոց հանգանակները»: Պատկառելի գործ մը եւս ի գլուխ հանեց Նորայր Սրբազն իր կեանքի վերջին տարիներուն, կատարելով քննական հրատարակութիւնը «Գիրք Թղթոց»ի՝ ձեռագրաց համեմատութեամբ՝ 1994-ին, յանձնարարութեամբ Երուսաղէմի Հայոց Թորգոն պատրիարք Սահնուկեանի:

Իր Երուսաղէմ գտնուած օրերուն, Հայաստանի Հանրապետութեան Նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեան, 1955 Նոյեմբեր 6-ին անձամբ հայոց վանք գալու ծերունագարդ Նորար Արքեպիսկոպոսի Աջը կը համբուրէր, ըսելով. «Սրբազն Հայ, զալ Երուսաղէմ եւ Նորայր Սրբազնը, բանասիրութեան հսկան, գործընկերս չտեսնել, ի՞նչպէս կարելի է»:

Երուսաղէմի Հայոց վանքի դարաւոր պատմութեան մէջ որպէս օրինակելի մտաւորական, աշխատասէր եւ արդիւնաւոր միաբան, Նորայր Արքեպս. Պողարեան իր վաստակովն ու անունով կը մնաց առանձինն, կողքին Դուրեան Պատրիարքի շնորհալի եւ պատկառելի անձին, եւ Գուշակեան Պատրիարքի տեսութեամբ:

Տար-ը Էջ 19

85 Ամեակ

ՃԱԾԿԵՐՈՅԹ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍ

Նուիրուած՝

Հ.Ս.Ս.-ի Հիմնադրութեան 85-րդ Տարեդարձին

Կազմակերպութեամբ՝

Հ.Ս.Ս.-ի Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանային Վարչութեան

Երեկոն կը խանդական՝

Սիրուած Երգիչ՝ Յարութ Փամպութեան եւ D.J. Tronix (Սեւակ)

Շաբաթ 11 Նոյեմբեր 2006, Երեկոյեան ժամը 8:00-ին

«Verdugo Hills Country Club» սրահին մէջ - 400 W. Glenoaks Blvd., Glendale

Տոմսերու Համար Դիմել՝

Շովիկին (626) 429-8366 կամ Կարինէին (626) 755-4773

Մուտքի Նուէր

Ներառեալ Խմիչք՝ \$85

ՅՈՐԵԼԵԱՆ

ՀԲԸ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԹԵՇՐԱՆԻ ՄԷՋ

ՄԱՐԻԵՏԱ. ՄԱԿԱՐԵԱՆ

ԹԵՇՐԱՆԻ մէջ գտնուելու հանգամանքը օգտագործեցի մօտէն ծանօթանալու հայկական գաղթօճախներուն; Ալցելեցի նաեւ ՀԲԸ ԹԵՇՐԱՆԻ մասնաճիւղը: Քաղաքի կեդրոնին մէջ գտնուող մասնաճիւղի շէնքի աջ ու ձախ մասերուն վրայ կը գտնուին երկու հայկական դպրոցներ: Այդ մասին՝ քիչ յետոյ: Մինչ այդ՝ ՀԲԸ Միութեան նախագահ Մուրադ Յովսէփիեանի հետ մէր գրոյցը, որ ընթացաւ միութեան գործունէութեան շուրջ: 50 տարի անընդմէջ Պր. Յովսէփիեանը կը զեկավարէ ԹԵՇՐԱՆԻ մասնաճիւղի իր տիկնանց ու երիտասարդներու մասնաճիւղերով ու մշտապէս զբաղուած են 35 տարուայ պատմութիւն ունեցող երկու դպրոցներու պահպանութեան ու վերանորոգման, հայեցի դաստիարակութիւն տալու խնդիրներով: Պր. Յովսէփիեան նշեց, որ միութեան կառուցներու հետ բազմաթիւ միջոցառումներ կայցուցած են եւ դեռ կը շարունակեն կազմակերպել, որոնք նուիրուած են ՀԲԸ Միութեանի մասին հակառականի հայեցի պահպանութեան ու վերանորոգման, հայեցի դաստիարակութիւն տալու խնդիրներով:

ԵՐԿՈՒ ԴՊՐՈՅՑ ՄԷՋ ՄԵԾ

ԲԱԿԻ ՄԷՋ

Բարեգործականի մասնաճիւղի փոխ-նախագահ Լեւոն Յովհաննիսինի հետ զրոյցինքինք Մարի

Մանուկեան եւ Նուարդ կիւլպէնկիւնին դպրոցներու մասին: Առաջինին կը յաճախեն 9-12 աւարտական դասարաններու աղջիկները, իսկ երկրորդին՝ 1-5 դասարաններու տղաները: Միութեան կից կը գործէ նաեւ նախահամալսարանական բաժին: Խնչպէս նշեց Պր.: Յովհաննիսինը, «Յաւոք, աշակերտների թիւը տարեցտարի պակասում է, քանի որ երիտասարդները չեն ցանկանում երեխայ ունենալ, ուգում են կեանքը վայելի, շատերն էլ արտապաղթում են: Ահա այդ է պատճառը, որ ԹԵՇՐԱՆՈՒՄ գործող 30 հայկական դպրոցներից 4ը պիտի փակուի, իսկ աշակերտները միացուեն միւսներին: Ասեմ, որ հայերէնի հետ կապուած որեւէ խնդիր ու դժուարութիւն չունենք, որովհետեւ պարսկական կառավարութեան կրթական ծրագրում ընդգրկուած են հայերէնով դասաւանդուղ հայոց պատմութիւն, կրօն առարկաները, դասաւանդում են հայութեցուցիչները՝ առաջնորդուելով առաջնորդարանի կրթական յանձնախումբի մշակած ծրագրով»:

ՀԲԸ ԵՒ ԴՊՐՈՅՑ

ԿԱՊՈՂ ՕՂԱԿԸ

Քրիստինա Յարութիւնեանը Մարի Մանուկեան դպրոցի ծնողական խորհուրդի նախագահն է եւ դպրոց-միութիւն ամուր կապուուր կը: Մանրակրկիտ տեղեկանալով խորհուրդի գործելակերպին, դիտելով դպրոցներու կարգ ու կանոնը, կարելի է եղրակացնել, որ դպրոցը կը գտնուի յուսալի ձեռքերու մէջ: Տիկ. Քրիստինայի հետ զրոյցի թեման արագ շենքցաւ եւ առիթը օգտագործելով՝ իր կարծիքը յայտնեց Հայաստանի հանրայինք

հեռուստատեսութեամբ ՀՀ 1) եթեր հեռարձակուող հաղորդումներու շուրջ: Այն դժուառթիւնները, մտահոգութիւններն ու առաջարկները, որ ան փոխանցեց ինծի, յաճախ կը դառնար քննարկման առիթ: «Քանի որ իրանում միայն այդ ծրագիրն ենք Հայաստանից դիտում, որտեղ մեր երեխաններին քաջալերող հաղորդումներ չկան, ասաց Տիկ. Յարութիւննեանը, յաճախ մաջատում ենք: Ասեմ որ, շատ ընտանիքներ չեն կարողանում զալ Հայաստան մօտիկից տեսնեն, շփուեն... յոյսները միայն հեռուստատեսութեան վրայ են դնում ու ամբողջ օրը այն միացրած են թողնում, որ գոնէ մի նորութիւն, մի լաւ ծրագիր նայեն: Սակայն, շատ յաճախ, արագ մատուցուող խօսքից, համարեա բոլոր սեռիալները մէր հաղորդումներում, բան չենք հասկանում: Իսկ այդքան անորակ սեռիալները մէր երեխաններին ոչ մի լաւ բան չեն ստվրեցնում, ու դրանցից շատերը հեռու են հայերիս բնորոշ պզզային սովորութիւնից: Ահա հենց դրանք էլ խաթարում են մէր անմեղ երեխանների հոգինները, ինչո՞ւ սրա մասին չէք մտածում, եւ ինչո՞ւ մէր կարծիքը ու առաջարկութիւնները հաշուի չէք առնում: Ասենք, օրինակ, ինչո՞ւ Հայաստանի տեսարժան վայրերի, բնութեան, թանգարանների, ցուցարանների, գրողների մասին ուշագրաւ, պատմողական հաղորդումներ չեն արուում, որպէսզի մէնք աւելի ճանաչենք մէր հայրենիքն ու ձգտենք օր առաջ այցելել, ոչ թէ այլ երկրներ գերադասենք զնալ: Կը ցանկանայի, որ Հայաստանի ու իրանի հայկական դպրոցների սաների փոխ-այցելութիւններ կազմակերպուինն»: Ահա նման հարցերու շուրջ յաճախ կը հաւաքուին ու քննարկումներ կը կայացնեն Բարե-

գործականի անդամները:

ՅՈՒՆ ԵՐԵԿՈՅ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ

Եկեղի 91ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՅԻՆ
Բարեգործականի լեցուն դահլիճն մէջ ՀԲԸ սկառուտական կազմը կազմակերպած էր միջոցառում, զոր բացաւ բանախոս Պր. Շահէն Յովհաննիցինը: Այնուհետև ներկաները դիտեցին եղենին նուիրուած ֆիլմ, ունկնդրեցին սաներու ելոյթները ու թատերականացուած ելոյթ մը: Իր կազմակերպչական բարձր մակարդակով ու փայլուն կատարողութեամբ միջոցառումը անջնջելի տպաւորութիւն թողուց: Իսկ միջամցքին մէջ բացուած լրամկարներու ցուցահանդէսը նուիրուած էր եղեննը վերապարունակութիւններուն: Ամէն տեղ հայկական շոմչէ կար, հայուն հայ պահելու մտահոգութիւն: Նման գործելակերպը արժանի է բարձր գնահատանքի ի դէմս Բարեգործականի ղեկավարներու:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԵՇՐԱՆԸ

Լեւոն Յովհաննիսին ուղեկցութեամբ կարողացաւ ծանօթանալ ԹԵՇՐԱՆԻ տեսարժան վայրերուն, եղայ «Արարատ մարզաւանը, ուր հանդիպեցաւ «Ալմաստ եւ Անդրէ Ահարոնեաններու ազգային մանկապարտէկ»ի 270 սաներուն, որոնք եկած էին Սուրբ Խաչ մատուռ գրուանքի եղանակութիւններուն: Եղանք «Ալիք» թերթի խմբագրաւունը, գրուցեցինք աշ-խատողներու եւ խմբագիր Պր. Դերենիկ Մելիքեանի հետ: Իսկ Աստուածածին եկեղիցինն մէջ, ուր թաղուած են Եփրեմ Խանը եւ Յովհաննիս Մասէհեանը, ծանօթացայ եկեղեցուուն կից գործող «Ակուն» «ք մարմնամատային խանգարումներ ունեցող 30 երեխաններու, որոնք մշտապէս կը գտնուին յատուկ հակողութեան տակ, բուժական ու ուսումնական դասընթացներու ընթացքին:

Wahib

Wahib's
MIDDLE EAST RESTAURANT
الشرق مطعم
MEDITERRANEAN LEBANESE FOOD

COME IN AND
ENJOY
OUR PATIO
AND THE
FINEST
SHISHA
“HOOKAH”

CATERING FOR ALL OCCASION

FAMILY ENTERTAINMENT
BANQUET HALL
EVERY
FRIDAY ~ & ~ SATURDAY
NIGHT
INTERNATIONAL ~ ARABIC
CALL FOR RESERVATION

BELLY~DANCING

MOUHAMAD SALEM
& HIS BAND ~ VARTAN / NAZO & AMIR
910~E.MAIN ST, ALHAMBRA, CA.
TEL 626-281-1006 626-587-1048
FAX 626-281-3641

PHOTO / CONCEPT - J / D - 2006 ©TEL(626) 795-4493

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ■ ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION

Բեղմնաւոր Անցեալ, Լուսաշող Ապագայ:
Proud Past, Exciting Future.

AGBU Young Professional Los Angeles

arvest 2006

Merging of the Arts: Paris - LA

It gives the AGBU Young Professionals of Los Angeles great pleasure to introduce to you **ARVEST 2006** at its **10th Anniversary**. Arvest has become the premiere event in Southern California that not only promotes well-known established artists, but also seeks out and supports young and emerging exceptional local talent. This year's theme parallels the "Centennial Celebrations" of the AGBU, planned for Paris in December. **"Merging of the Arts: Paris - LA"** brings together the elegance & richness of Parisian culture with the eclectic diversity of Los Angeles. This extraordinary event will feature **classical paintings, animation, sculpture, photography, and a fusion of music, performance, and fashion!** Featured artists include Carzou, Jansem, Asadour, Kazanjian, Giraco, the Beylerians, Les Vagabonds, and many more.

Experience the passion of Paris and the excitement of Los Angeles in one memorable evening!

October 14th

7:00 pm Gala Exhibition

Los Angeles Union Station

800 N. Alameda St., Los Angeles, CA 90012

Gala/Exhibit: A pastiche of live musical and artistic performances and interactive exhibits. An engaging evening of eloquent discourse and culinary delight.

Open Exhibit: Visual arts only.
October 14th, 1:00 pm - 4:00 pm.
Open to public.

Tickets:
\$100 Donation
(\$80 if reserved and paid by October 9th)

Heavy Hors D'oeuvres Buffet Stations
and Open Bar will be served.

Payment:

To reserve tickets in advance, contact the AGBU Center at 626-794-7942, or Hrair Assilian at hrair@agbuyla.org

To reserve with a credit card please go to
<http://www.agbuyla.org/arvest-2006-reservation/>

Benefit Cause:

A portion of the exhibit proceeds will benefit the art programs for the youth of the community through the "Generation Next" mentorship program. For additional sponsorship opportunities please contact Anahid Andreassian at anahid@agbuyla.org

AGBU IN ITS SECOND CENTURY. A Centennial Symposium. "Tribute to the Past - Pathways to the Future"

Presented by:
AGBU SOUTHERN CALIFORNIA DISTRICT COMMITTEE

In Cooperation with
USC INSTITUTE OF ARMENIAN STUDIES
Part of USC College of Letters, Arts & Sciences

SATURDAY, OCTOBER 28, 2006

9:30 AM – 3:30 PM
University of Southern California, Town and Gown
Figuroa and Exposition - Gate 3 Entrance
Los Angeles, CA

**Overview of Global Activities of AGBU
with a focus on United States and Armenia**

- The Seminar will Address:
- **Organizational Structure**
  - **Cultural and Educational Activities**
  - **Sports, Youth, and Young Professionals Programs**
  - **New Challenges and Opportunities**
  - **Constituency Development**

Paper Presentations by:

DR. R. HRAIR DEKMEJIAN
(USC)

MS. RAMELA ABBAMONTIAN
(PhD Candidate, UCLA)

DR. MIHRAN AGBABIAN
(President Emeritus, American University of Armenia)

DR. HARUTYUN ALEXANYAN
(Armenian State Pedagogical University, Yerevan)

REV. FR. KTRIJ DEVEJIAN
(Mother See of Holy Etchmiadzin)

DR. MATTHEW JENDIAN
(CSU Fresno)

DR. SILVA KARAYAN
(California Lutheran University)

DR. ANI MOUGHAMIAN
(LA Unified School District)

DR. ANI YAZEDJIAN
(Texas State University)

Special Guest Speaker:

HON. PAUL R. IGNATIUS

Former

Secretary of the Navy - Under Secretary of the Army - Assistant Secretary of Defense

Complimentary breakfast, lunch and snacks will be served

Attendance is by reservation only – Seating is limited

Reservation Deadline: October 18, 2006

Please RSVP at: AGBU Alex Manoogian Center
(626) 794-7942 or seminar@agbuca.org

AGBU CENTENNIAL SPONSORS

Bank of Orange County is a full service bank prepared to meet the needs of both small and large businesses.

BANK OF ORANGE COUNTY

MEMBER FDIC

A Division of Placer Sierra Bank

Commercial Real Estate

Term Loans and Lines

Free Business Checking

High Rate Money Market

Contact:

Gus Ghusayni

Senior Vice President

411 N. Central Avenue

Glendale, CA 91203

bankoforangecounty.com

(818) 548-2720

6131 E. Telegraph Rd. • Commerce, CA 90040 • 323.721.2100 • 714.879.2100 • commercecasino.com

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

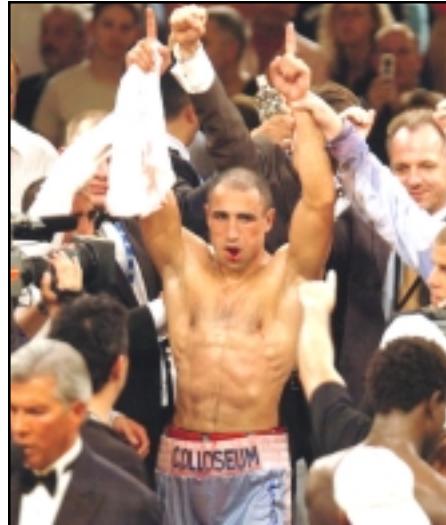
ԲՈՆՑՔԱՄԱՐՏ ԱՐԹՈՒՐ ԱԲՐԱՀԱՄԸ ՊԱՇՊԱՆԵՑ ԱԽՈՅԱՆՍՈՒԹԵԱՆ ԳՕՏԻՆ ՀԱՅ ԲՈՆՑՔԱՄԱՐՏԻԿԸ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՍԻՐԱՆՔ ԳՈՐԾԵՑ

Հայ պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտիկ Արթուր Աբրահամը 2006թ. ընթացքին 3-րդ անգամ ըլլալով պահպանեց IBF-ի վարկածով միջին քաշային կարգի մէջ աշխարհի ախոյեանի կոչումը: Այս անգամ Արթուր պարտութեան մասնեց Գործադրացի Միրանդային:

Մրցամարտի սկիզբը, Աբրահամը ծնողի բուք վնասուածք ստացաւ եւ կը թուէր որ պիտի չի կարողանայ մինչեւ վերջ դիմանալ: Սակայն հայ բռնցքամարտիկը կարողացաւ պայքարի մինչեւ 12-րդ ռատոնաը եւ յաղթանակ տարաւ, իսկ Միրանդան իր մարզական ասպարէցին մէջ առաջին պարտութիւնը կրեց:

Արթուր Աբրահամը կարելի է ըսկէ իսկական մարզական սիրանք դրծեց: Մէկուրիշը գուցք վնասուածք ստանալով հրաժարէր մէնամարտը շարունակելու: Բայց հայ բռնցքամարտիկն իր մէջ ուժ գուաւ պայքարելու մինչեւ վերջ եւ արժանի յաղթանակ տարաւ բաւական ինքնավատահ ու յանդուգն Միրանդայի նկատմամբ՝ ապացուցելով, որ իրօք քաշային իր կարգում ինքն ուժեղագոյնն է:

Նշենք, որ երկու բռնցքամարտիկներն էլ մինչ այդ հանդիպումն անպարտելի էին պրոֆեսիոնալ ռինկում: 4-րդ ռատոնաը ինչ-որ չափով ազդեց մրցակցութեան ընթացքի վրայ: Արթուրը մրցակցին հարուածների տարափ հասցրեց եւ կը թուէր, թէ Միրանդան ուր որ է

Արթուր Աբրահամը կը տօնէիր յաղթանակը

նոկառութիւն կ'ենթարկուի: Սակայն գոլովափայտին կրցաւ դժուարին իրավիճակն դուրս գալ եւ անցնիլ հակայարձակման: Հարուածներէն մէջ-կը Աբրահամի շուրջը պատուեց եւ սկսեց արիւն հոսել:

Ի պատիւ հայ բռնցքամարտիկի, Արթուրը կամք եւ վճռակամութիւն դրսենորեց եւ արժանապատւութեամբ պաշտպանեց աշխարհի ախոյեանի իր տիտղոսը՝ ազնութեան եւ քաջութեան հիանալի օրինակ ծառայելով նենդ մրցակցի համար: Բոլոր երեք մրցավարներն էլ յաղթանակը շնորհեցին Արթուրին (114-109, 115-109, 116-109):

ՖՈՒՏՈՎՈՒ

«ՓԻՒՆԻԿ»Ը ՄՈՏ Է ԱԽՈՅԵԱՆՍՈՒԹԵԱՆ ՏԻՏՈՒՄԻՆ

Ֆուտազովի Հայաստանի առաջնութեան 22-րդ մրցաշարքի ախոյեան «Փիւնիկ»-ը հերթական 3 միաւորը շահեցաւ 1:0 հաշուով յաղթելով կապանի «Գանձասար»ին: Հանդիպման միակ գնդակը 7-րդ ռոպէին խփեց խումբի ոմբարկու Արսէն Աւետիսիսներ:

Այս յաղթանակէն լետոյ «Փիւնիկ»ը 57 միաւորով վստահօրէն կը դիմաւորէ մրցաշարպային աղիւսակը եւ 10 միաւորով առաջ կ'անցնի 2-րդ տեղին մէջ ընթացող «Բա-

նանց»էն:

Վերջինս այս մրցաշարքին 3:1 հաշուով յաղթեց «Արարատ»ին, որ Վարուժան Սուրիասեանի գլխաւորութեամբ առաջին պարտութիւնը կրեց: 3-րդ տեղին մէջ ընթացող «Միկա»ն սեփական յարկի տակ չկրցաւ յաղթել Գիւմրիի «Շիրակ»ին: Հանդիպումը ավարտեալ է 1:1 հաշուով:

Ետնապահ «Ուլիս»-ը հերթական պարտութիւնը կրեց՝ 2:6 հաշուով զիջելով «Կիլիկիա»ին:

Մրցաշարային աղիւսակ

	Խ	Դ	Ո	Պ	Գ	Ս
1. Փիւնիկ	22	18	3	1	61-16	57
2. Բանանց	22	15	2	5	51-20	47
3. Միկա	22	12	5	5	34-18	41
4. Արարատ	22	11	4	7	38-30	37
5. Գանձասար	22	6	3	13	22-47	21
6. Կիլիկիա	22	5	4	13	32-50	19
7. Շիրակ	22	3	7	12	14-46	16
8. Ուլիս	22	3	2	17	20-45	11

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԻՋԵՒ 14 ՏԱՐԵԿԱՆ ՇԱԽՄԱՏԻՍՆԵՐՈՒ ԽՈՒՄԲԸ ՆՈՒԱՃԵՏ ԱՐԱԳ ՇԱԽՄԱՏԻ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԱԽՈՅԵԱՆԻ ԿՈՉՈՒՄԸ

ԵՐԵՒԱՆ: Զեւողորիայի Հերցեգ նովի քաղաքին մէջ աւարտած մրցաշարքի Հայաստանի մինչեւ 14 տարեկան շախմատիսներու խումբը նուաճեց արագ շախմատի Եւրոպայի ախոյեանի կոչումը՝ վաստակելով 13 միաւոր 14 հասաւորներէն:

Նոյն հասակային կարգի անհատական մրցումին յաջող հանդէս եկաւ Սամուէլ Տէր-Մահակեանը եւ նուաճեց ախոյեանի տիտղոսը: Իսկ վահէ Բաղդասարեանը 3-րդ հանդիսացաւ:

ԱՇԽԱՏԱԻՐՆԵՐՈՒ ԿԱՐԻՔ

Փասատինայի մէջ հաստատութիւն մը կարիքը ունի աշխատաւորութիւններու cash register-ի վրայ: Հեռամայն՝ (626) 833-2331:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՖՈՒԹՈՎՈՒ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ

Անգլիոյ ֆութապոլի առաջնութեան վեցերորդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները

Լիվորփուլ - Թոթենհամ	3-0	Արսենալ - Շեֆիլտ Եուն	3-0
Մանչեսթը Սիթի - Ուէսք Ջամ	2-0	Միտթազպոր - Պլէքպորն	0-1
Ուէկան Արլեքիք - Ուաթֆորտ	1-1	Ֆուլհամ - Չելսի	0-2
Ասթոն Վիլլա - Չարլթըն	2-0	Նիւթեսը Եուն - Եվլորթըն	1-1
Ուտինկ - Մանչեսթը Եուն	1-1	Փորթամուր - Պոլթըն	0-1

Առաջատար խումբներու դասաւորումը					
Չելսի	6	5	0	1	11-3
Փորթամուր	6	4	1	1	9-1
Մանչեսթը Եունայթը	6	4	1	1	12-4
Եվլորթըն	6	3	3	0	11-5
Ասթոն Վիլլա	6	3	3	0	8-3
Պոլթըն	6	3	2	1	5-3
Լիվորփուլ	6	3	1	2	8-6

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ

Գերմանիոյ ֆութապոլի առաջնութեան հինգերորդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները

Յանովոր-96 - Պ. Լիվորփուլըն	0-1	Պայերն Սիւնիխ - Ասխըն	2-1
Յանպուրկ - Վարտըր Պրէյմըն	1-1	Բորպիս-Նիւթենպըրկ	1-1
Շբուրկար - Այնք. Ֆրանքֆորտ	1-1	Մէօնշընկլատապախ - Տորմունս	1-0
ՖՍՎ Մայնց - Շերթա Պերլին	1-1	Արմ. Պիլցֆէլտ - ՎֆԼ Պոխում	1-2
Շալքէ - Վոլսպուրկ	2-0		

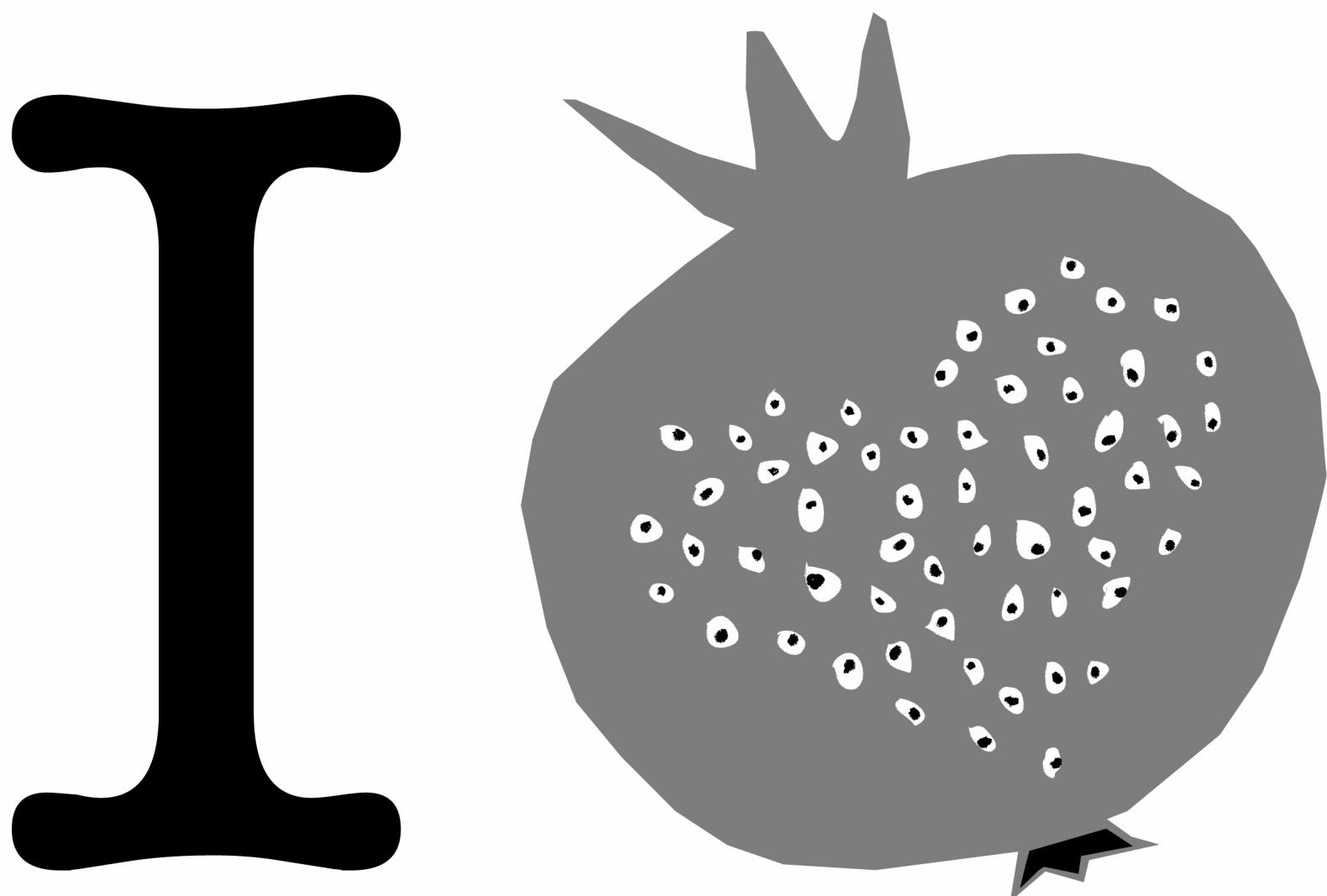
ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ

Իտալիայի ֆութապոլի առաջնութեան չորրորդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները

Առաջատար խումբներու դասաւորումը				
Շերթա Պերլին	5	3	2	0
Շալքէ-04	5	3	1	1
Պայերն Սիւնիխ	5	3	1	1
Նիւթենմպէրկ	5	2	3	0
Պայերն Լիվորփուլըն	5	3	0	2
Մէօնշընկլատապախ	5	3	0</td	

Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամ 9-րդ Միջազգային Թելեթօն

Armenia

Գոհաբանութեան Օր

Տեղեկութեան համար հեռախոս՝ 1 800 888 8897

© 2006 Armenia Fund. All rights reserved.

Կայքէջ www.armeniafund.org

Նոյեմբեր 23, 2006
KSCI-LA18 8am-8pm pst

